

Názov:	Program rozvoja obce Dvorianky na roky 2016 – 2024	
Územné vymedzenie :	Košický kraj, okres Trebišov obec Dvorianky	
Územný plán obce schválený:	áno	
Dátum schválenia PRO:	15.12.2015	
Dátum platnosti:	od 1.1.2016 do 31.12.2024	
Verzia	1.0	
Publikovaný verejne:	január 2016	

OBSAH

Úvod	04
U.1 Zámer spracovania programu rozvoja obce	04
U.2 Východiská – zoznam koncepčných dokumentov	05
Časť A - Analytická časť	06
A.1 Dátová základňa	06
A.1.1 Úvodná charakteristika riešeného územia	06
A.1.2 História obce	07
A.1.3 Prírodné pomery	08
A.1.4 Urbanizmus a architektúra	10
A.1.5 Demografická situácia	11
A.1.6 Trh práce	16
A.1.7 Ekonomický rozvoj (ekonomika)	18
A.1.8 Sociálna infraštruktúra	21
A.1.9 Technická infraštruktúra	23
A.2 Analýza východiskovej situácie obce	25
A.3 Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR	27
A.4 Zhodnotenie súčasného stavu územia (SWOT - analýza)	28
A.5 Ex-ante hodnotenie – stav projektovej pripravenosti	29
A.6 Identifikácia kritických oblastí rozvoja	30
A.7 Stanovenie východísk a možných riešení	32
Časť B – Strategická časť	35
Vízia	35
Stratégia rozvoja obce	35
Strategické (globálne) ciele	35
Strategický rámec	36
Časť C – Programová časť	37
C.1 Opatrenia a aktivity	37
1. prioritná oblasť: hospodárska	37
2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská	37
3. prioritná oblasť: environmentálna	38
C.2 Opatrenia, aktivity a ukazovatele podľa prioritných oblastí	39
Časť D – Realizačná časť	43
D.1 Riadenie programu	43
D.2 Aktualizácia PRO	44
D.3 Komunikačná stratégia PRO	44
D.4 Monitorovanie a hodnotenie PRO	44

D.5	Akčný plán na rozpočtový rok 2016 s výhľadom na 2 roky (2018) - vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov	46
Časť E – Finančná časť		49
E.1	Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PRO	52
E.2	Model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení	52
Záver		53
Prílohy Programu rozvoja obce Dvorianky		54
	Príloha č. 1: Zoznam použitých informačných zdrojov	55
	Príloha č. 2: Zoznam skratiek použitých v PRO Dvorianky	56
	Príloha č. 3: Výpis z Uznesenia obecného zastupiteľstva o schválení Programu rozvoja obce Dvorianky na roky 2016 - 2024	57

ÚVOD

V zmysle Zákona o podpore regionálneho rozvoja sa rozhodlo obecné zastupiteľstvo obce Dvorianky spracovať aktualizáciu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dvorianky na dokument Program rozvoja obce Dvorianky (ďalej PRO) pre obdobie od roku 2016 do roku 2024.

U.1 Zámer spracovania programu rozvoja obce

Program rozvoja obce predstavuje výsledky rozvojovej politiky obce, sú v ňom zahrnuté predstavy jej vedenia a obyvateľov o budúcnosti obce, v ktorej žijú. Je to dokument, ktorý poskytuje komplexný pohľad na rozvoj a budúcnosť obce a ktorý popri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja obce umožní obci čerpanie prostriedkov z fondov Európskej únie.

V zmysle zákona č. 309 z 15. októbra 2014, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, sa ustanovujú ciele a podmienky podpory regionálneho rozvoja, upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a ďalších subjektov územnej spolupráce, ako aj podmienky na koordináciu a realizáciu regionálneho rozvoja.

V zmysle tejto novely program rozvoja obce pozostáva z nasledovných častí:

- a) úvod - obsahuje obsah dokumentu, stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PRO, stručné zhrnutie východiskových koncepcných dokumentov týkajúcich sa vymedzeného územia;
- b) analytická časť - obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, SWOT analýzu, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce;
- c) strategická časť - obsahuje víziu územia, formuláciu a návrh stratégie rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifík, výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna);
- d) programová časť - obsahuje konkrétne opatrenia a aktivity (projekty) vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám a súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt;
- e) realizačná časť - je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov;
- e) finančná časť - obsahuje indikatívny finančný plán na celú realizáciu PRO, finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce, model financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) v prepojení na rozpočet obce;
- f) záver - obsahuje informáciu o schválení a zverejnení PRO.

U.2 Východiská – zoznam koncepčných dokumentov

Program rozvoja obce Dvorianky je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v nasledovných národných, regionálnych a miestnych strategických dokumentoch:

- Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky;
- Program rozvoja vidieka SR na roky 2014 – 2020;
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2016 až 2022;
- Regionálna integrovaná územná stratégia Košického kraja na roky 2014 – 2020;
- Program budovania logistického centra pre agrokomodity v KSK;
- Regionálna inovačná stratégia Košického kraja 2013 – 2020;
- Stratégia na zmiernenie sociálnej exklúzie v Košickom kraji (2015);
- Stratégia podpory rozvoja dobrovoľníctva v Košickom kraji (2015);
- Stratégia trvalej udržateľnosti financovania opráv a údržby ciest II. a III. triedy v Košickom kraji (2015);
- Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou v Sečovskom regióne (Miestna akčná skupina Sečovský región, o. z., 2015);
- Stratégia rozvoja Združenia obcí Mikroregiónu Poondavie;
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dvorianky (2006);
- Územný plán obce (2005);
- Program odpadového hospodárstva obce Dvorianky (2013).

ČASŤ A - ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť založená na databáze informácií a ukazovateľov obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, SWOT analýzu (analýzu silných a slabých stránok obce, príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia), identifikáciu kritických oblastí rozvoja a stanovenie východísk a možných riešení.

A.1 Dátová základňa

Východiskovými podkladmi pre dátovú základňu PRO obce Dvorianky boli nasledovné informačné zdroje: predchádzajúci PHSR obce Dvorianky, štatistické údaje zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011, údaje z DATAcube 2014, údaje obecného úradu.

A.1.1 ÚVODNÁ CHARAKTERISTIKA RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Tabuľka č. 1: Základná charakteristika obce Dvorianky (k 31.12.2014)	
Kód obce	528340
Názov okresu	Trebišov
Názov kraja	Košický
Štatút obce	obec
PSČ	076 62
Telefónne smerové číslo	+421-56
Prvá písomná zmienka o obci - rok	1245
Nadmorská výška obce v m n.m.	114
Celková výmera územia obce [ha]	618
Hustota obyvateľstva na km ²	98,87
Počet obyvateľov k 31.12.2014	611

Zdroj: ŠÚ SR, Obecný úrad Dvorianky

Širšie územné väzby

Obec Dvorianky leží v severozápadnej časti Východoslovenskej nížiny na starom agradačnom vale Ondavy. Východnú časť odlesneného chotára tvorí niva Trnávky, prechádzajúca smerom na západ do mierne členenej pahorkatiny pokrytej sprašovými uloženinami. Nadmorská výška obce v jej strede je 114 m, v jej chotári je 107 – 120 m.

Dvorianky ležia na Východnom Slovensku v blízkosti hraníc s Maďarskom (19 km), Ukrajinou (58 km) a Poľskom (63 km). Obec je hraničnou obcou okresov Trebišov a Michalovce. Najbližšími mestami sú Sečovce (7 km) a Trebišov (11 km). Prechádza cez ňu cesta I. triedy I/79. Obec má poľnohospodársky charakter.

Súčasťou Dvorianok je miestna časť Kinčeš (katastrálne územie Parchovany), ktorá v súčasnosti nie je trvale osídlená. V minulosti sa tu nachádzal majer, neskôr plemenársky podnik s dvoma bytovými domami pre jeho zamestnancov. Dnes je areál sídlom poľnohospodárskej firmy. Súčasťou obce je Barkociho majer, kde sa nachádzajú štyri opustené domy.

Katastrálne územie obce susedí na západe s katastrom mesta Sečovce (mestská časť Albinov), na juhu s katastrom obce Hriadky, na juhu tvorí hranicu s katastrami obcí Tušice a Tušická Nová Ves, na severozápade susedí s katastrálnym územím Višňova a na severe s katastrom obce Parchovany.

A.1.2 HISTÓRIA OBCE

Najstaršie archeologické nálezy dokumentujú osídlenie jej chotára už koncom strednej doby bronzovej. Prvý krát sa obec písomne spomína v roku 1245 - ide o písomnú správu o územnom majetku dediny Techna (Dvorianky) v listine kráľa Bela IV. z roku 1245. Kráľ listinou potvrdil, že šľachtic Ján syn Andronika predal techniansky majetok, spolu s albínovským, šľachticovi Petrovi, synovi Petra.

V ďalšom historickom vývoji sa jej názov menil nasledovne: v roku 1314 sa nazývala Vdwarniky, z roku 1786 je písomne doložený názov Dworanki, z roku 1920 Dvorianka, z roku 1927 Dvorianky. Po maďarsky sa obec úradne nazývala Techna.

V 14. storočí obec patrila hradu Purustyan. V roku 1355 sa uvádzajú dve osady – Veľká Techna a Malá Techna. V polovici 15. storočia boli zemepánmi Séchyovci, v roku 1487 Tárcsayovci, v 18. storočí Molnár, od 19. storočia Andrassyovci. V roku 1715 mala obec 4 opustené a 4 obývané domácnosti, v roku 1787 mala 55 domov a 435 obyvateľov. V roku 1828 mala 56 domov a 433 obyvateľov. Obyvatelia sa zapojili do roľníckeho povstania v roku 1831. Zaoberali sa poľnohospodárstvom, chovom koní a tkáčstvom.

Po roku 1881 bola obec administratívne začlenená pod Zemplínsku župu; pred rokom 1960 pod okres Sečovce, kraj Košice; po roku 1960 pod okres Trebišov, kraj Východoslovenský.

Za 1. ČSR (Československej republiky) sa zamestnanie obyvateľstva nezmenilo. Od roku 1927 sa obec spomína ako Dvorianky.

Významné pamiatky a dominanty obce:

- gréckokatolícky chrám Zosnutia Presvätej Bohorodičky postavený v roku 1937 v historizujúcom slohu – s architektonickými prvkami východoslovenského klasicizmu a ukrajinskej renesancie. Predtým tu bol asi 300 ročný starý murovaný chrám, ktorý pre jeho narušenú statiku museli zbúrať. Súčasťou kostola je aj farská knižnica, v ktorej sa nachádzajú aj tlačene knihy z r. 1765. Gréckokatolícky kostol opatruje dve vzácne hnutelné pamiatky – klasický zvon z r. 1773 s reliéfom panny Márie a rokokový kalich z konca 18. storočia;
- archeologické náleziská v lokalite Veľký Köveš (neolit, mladšia doba bronzová, doba halštatská slovanské obdobie), Dlhé lúky (Studzinky - stredoveká dedina), Spod Ondavy (neskorá doba rímska) a Hradišče (doba halštatská, neskorá doba laténska);

- kalich – z pozláteného striebra s tepaným dekórom z 18. storočia;
- klasicistický zvon s reliéfom Panny Márie z 18. storočia;
- staré lipy;
- prvky drobnej architektúry.

Významné osobnosti - rodáci:

Emil Duránik – prvý kronikár obce, ktorý od roku 1933 zaznamenával informácie a bohatom ľudovom zvykosloví a ľudovom kroji.

A.1.3 PRÍRODNÉ POMERY

Geologické a geomorfologické pomery

Katastrálne územie obce Dvorianky patrí do geomorfologickej oblasti Východoslovenská nížina a do geografického celku Východoslovenskej roviny. Z hľadiska morfológie terénu je terén v riešenom katastri hladko modelovaný bez akýchkoľvek terénnych zrázov, s priemerným sklonom 0,5 až 1,0 %. Celá časť územia má charakter roviny.

Z hľadiska regionálneho geologického je súčasťou východoslovenskej neogénnej panvy, ktorá vznikla tektonickým poklesom v severnej časti potiského bloku. Panva je vyplnená mocným súvrstvom morských (miocén - pliocén), jazerných a sladkovodných sedimentárnych neogénnych hornín (pliocén), ktoré sú reprezentované ílovcami, pieskovecami, zlepcami, kyslími, ryolitovými a andezitovými tufmi a bentonitmi. Kvartérny pokryv reprezentujú fluvialne sedimenty, prevažne nivné humózne hliny, alebo hlinito-piesčité až štrkovito-piesčité hliny.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Celý chotár obce je odlesnený. Podstatnú časť územia tvorí intenzívne obhospodarovaná poľnohospodárska krajina. Reálnu vegetáciu dotknutého územia tvoria cestné stromoradia, rozptýlená krajínotvorná zeleň tvorená predovšetkým krovinami (trnka, šípka, javor poľný, krovité formy vrb) a vyskytujúca sa pozdĺž poľných ciest, v terénnych depresiách a na poľnohospodársky nevyužívaných plochách, ďalej sú to stromoradia a sprievodná zeleň pozdĺž kanálov a poľných ciest tvorená topoľmi s prímiesou vrb, agátov, javorov a jelší a zeleň v sídlach (parková zeleň, zeleň v záhradách a ovocných sadoch). V katastri obce sa nachádza významná ekostabilizačná plocha „Dubový porast. Dvorianky“.

Živočíšstvo je ovplyvnené intenzívnou poľnohospodárskou činnosťou, preto tu dominujú živočíšne spoločenstvá poľí a lúk - druhy malej poľnej poľovnej i nepoľovnej zveri (zajac poľný, jarabica poľná, bažant obyčajný, liška obyčajná).

Územie obce je súčasťou jedného z najvýznamnejších koridorov pre ťah vtáctva cez východné Slovensko.

Hydrologické pomery

Územie obce patrí do povodia Bodrogu. V katastri obce je vybudovaná veľkozávlaha, v rámci ktorej sú na území obce vybudované tzv. Mannov kanál, Vojský kanál a Kubišov kanál. Len čiastočne cez obec preteká Višňovský potok. Na

východnom okraji obce sa nachádza vodná plocha o rozlohe 14,6 ha postavená v roku 1990 pôvodne pre požiarne účely, dnes slúži zároveň aj ako rybník a na športovo-relaxačné využitie.

Pôdne pomery

Pôdu územia obce tvoria hlavne fluvizeme kultizemné, sprievodné fluvizeme glejové, modálne a kultizeme ľahké z nekarbonátových aluviálnych sedimentov.

Pol'nohospodárska pôda je charakterizovaná vysokým obsahom humusu (viac ako 2,3%).

Klimatické pomery

Dvorianky sa nachádzajú v miernom podnebnom pásme kontinentálneho rázu, ktoré je charakteristické výraznou amplitúdou medzi letnými a zimnými teplotami, a striedajúcimi sa 4 ročnými obdobiami. Priemerná ročná teplota vzduchu sa pohybuje okolo 8 až 9 °C, ročná teplota pôdy okolo 11-12 °C. Teploty vzduchu dosahujú v januári hodnoty -3 °C a menej, v júli 19 až 20 °C. Ide o teplú, mierne suchú oblasť s chladnou zimou s priemerne 63 letnými dňami v roku.

Priemerné ročné úhrny zrážok sa pohybujú okolo 600 mm. Počet dní so snehovou pokrývkou je okolo 60.

Chránené časti prírody a krajiny

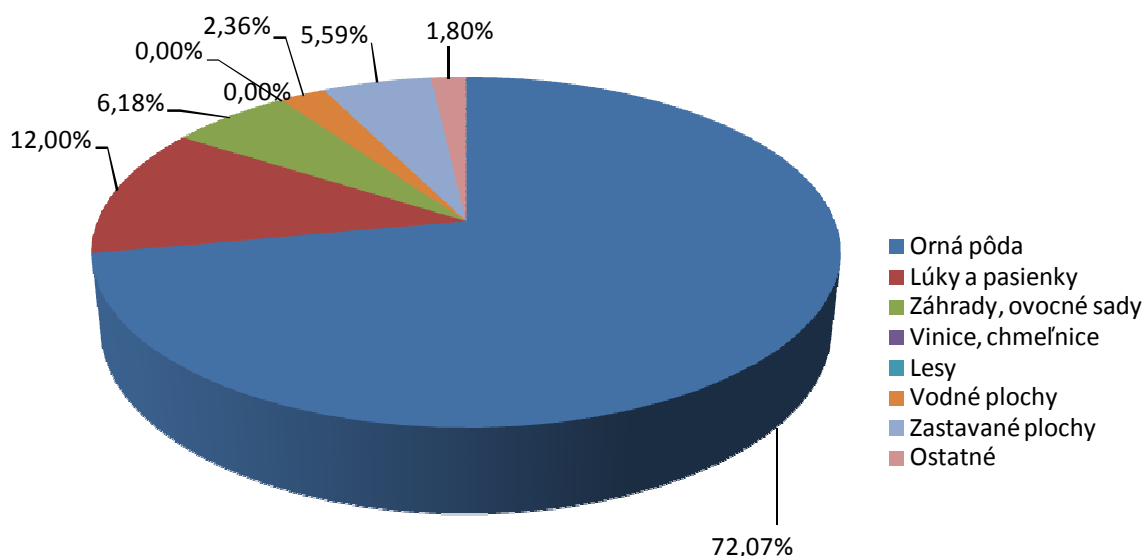
Na území obce sa nenachádzajú žiadne veľkoplošné ani maloplošné chránené územia. V rámci systému NATURA 2000 do územia obce zasahuje Chránené vtáčie územie Ondavská rovina (kód územia SKCHVU037). Toto územie bolo vyhlásené v roku 2008 za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bociana bieleho, d'atľa hnedkavého, ľabtušky poľnej, orla kráľovského, pipíšky chochlatej, prepelice poľnej, prhl'aviara čiernohlavého, rybárika riečneho, sokola rároha, chriašťa poľného a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. CHVÚ sa nachádza v okrese Trebišov v katastrálnych územiach Božčice, Čel'ovce, Dvorianky, Hraň, Hrčel', Hriadky, Kožuchov, Lastovce, Malý Ruskov, Milhostov, Nižný Žipov, Parchovany, Plechotice, Stanča, Trebišov, Úpor, Višňov, Vojčice, Veľký Ruskov, Zemplínsky Branč, Zemplínske Hradište, Zemplínsky Klečenov a v okrese Michalovce v katastrálnych územiach Bánovce nad Ondavou, Hradišská Moľva, Horovce, Trhovište, Tušice a Tušická Nová Ves. Chránené vtáčie územie má výmeru 15 906,56 hektára.

V rámci územia sú navrhnuté nasledovné biocentrá a biokoridory: Dubový porast Dvorianky, vodný tok Manov kanál a vodný tok Višňovský potok.

Súčasná krajinná štruktúra a využitie územia

Tabuľka č. 2: Využitie územia			
	rok 2004	rok 2014	%
plocha (ha)	617,7	617,8	
Orná pôda	518,0	445,2	72,07%
Lúky a pasienky	9,3	74,1	12,00%
Záhrady, ovocné sady	38,9	38,2	6,18%
Vinice, chmeľnice	0	0	0,00%
Lesy	0	0	0,00%
Vodné plochy	15,2	14,6	2,36%
Zastavané plochy	30,7	34,5	5,59%
Ostatné	5,6	11,1	1,80%

Zdroj: ŠÚ SR DATAcube, Obecný úrad

A.1.4 URBANIZMUS A ARCHITEKTÚRA

Obec predstavuje nížinný vidiecky typ osídlenia s ulicovou zástavbou, charakteristický staršími prízemnými rodinnými domami, a zástavbou 2-podlažných rodinných domov realizovaných prevažne po roku 1960. Objekty v typickom regionálnom ráze s charakteristickou výzdobou fasády sa nachádzajú v minimálnej miere. Vývoj osídlenia úzko súvisí s územno-správnou organizáciou a so strediskovou sústavou osídlenia od roku 1972. Hlavnú dopravnú kostru tvorí cesta 1. triedy I/79, ktorá pretína dedinu v smere severo-južnom, na ňu nadväzuje smerom na východ centrum obce s príslušnými miestnymi komunikáciami obsluhujúcimi zástavbu rodinných domov a vybavenosti.

Územný plán obce navrhuje nové ponukové rozvojové plochy pre výstavbu rodinných domov vidieckeho typu a pre výstavbu bytových domov smerom severo-južným, ako aj doplnenie plochy v strede obce s už vybudovanou technickou

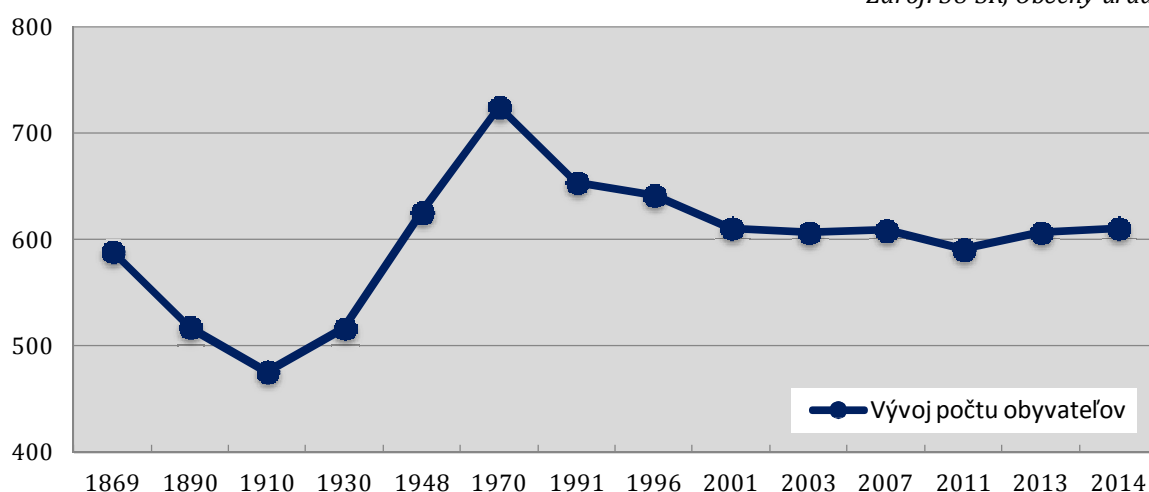
infraštruktúrou. Nové ponukové plochy občianskej vybavenosti pre šport, oddych a rekreáciu sa navrhujú vo východnej časti obce v nadväznosti na súčasný areál voľného času a vodnú plochu.

A.1.5 DEMOGRAFICKÁ SITUÁCIA

Vývoj počtu obyvateľov (1869 – 2014):

Tabuľka a graf č. 3: Vývoj počtu obyvateľov (1869 – 2014)													
1869	1890	1910	1930	1948	1970	1991	1996	2001	2003	2007	2011	2013	2014
589	518	476	517	626	725	654	642	611	607	609	591	607	611

Zdroj: ŠÚ SR, Obecný úrad

Obec zaznamenala najvyšší počet obyvateľov v roku 1970, potom počet obyvateľov postupne klesal až do roku 2011. Tento vývoj je v súlade so všeobecným trendom nárastu a následného poklesu pôrodnosti v celoštátnom meradle. Po roku 2011 je zaznamenaný mierny nárast obyvateľov

V obci žije 47% mužov a 53% žien.

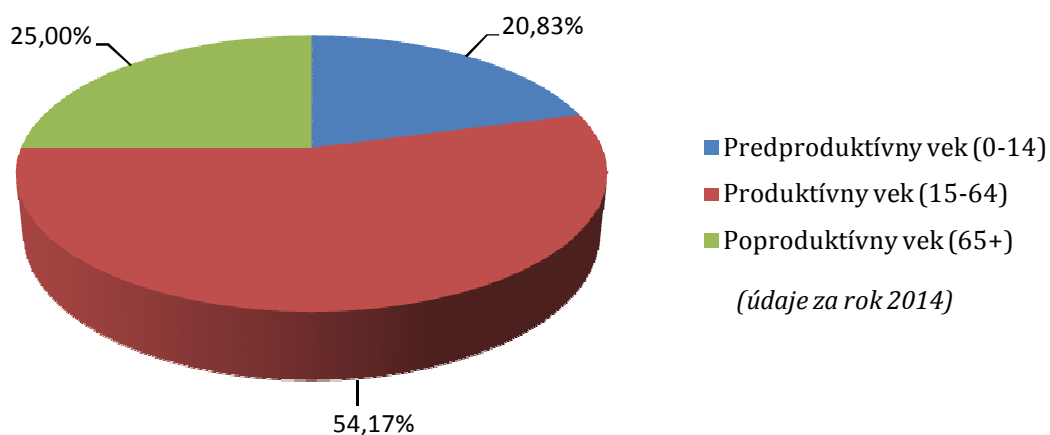
Priemerný vek sa pohybuje okolo 41,36 rokov (priemer na Slovensku je 39,87).

Veková štruktúra obyvateľstva

Tabuľka a graf č. 4: Veková štruktúra obyvateľstva (2001 – 2011 – 2014)											
Rok	Predproduktívny vek (0-14)			Produktívny vek (15-64)			Poproduktívny vek (65+)			Index vitality	Index starnutia
	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	spolu
2001	119	66	53	364	187	177	147	46	101	80,95	123,53
2010	107	45	62	426	213	213	101	37	64	105,94	136,49
2011	101	42	59	425	216	209	107	39	68	94,39	155,07
2012	102	41	61	425	214	211	104	38	66	98,1	146,48

2013	113	44	69	426	218	208	102	33	69	110,78	90,27
2014	85	35	50	424	221	203	102	32	70	83,33	120,00

Zdroj: ŠÚ SR, Obecný úrad

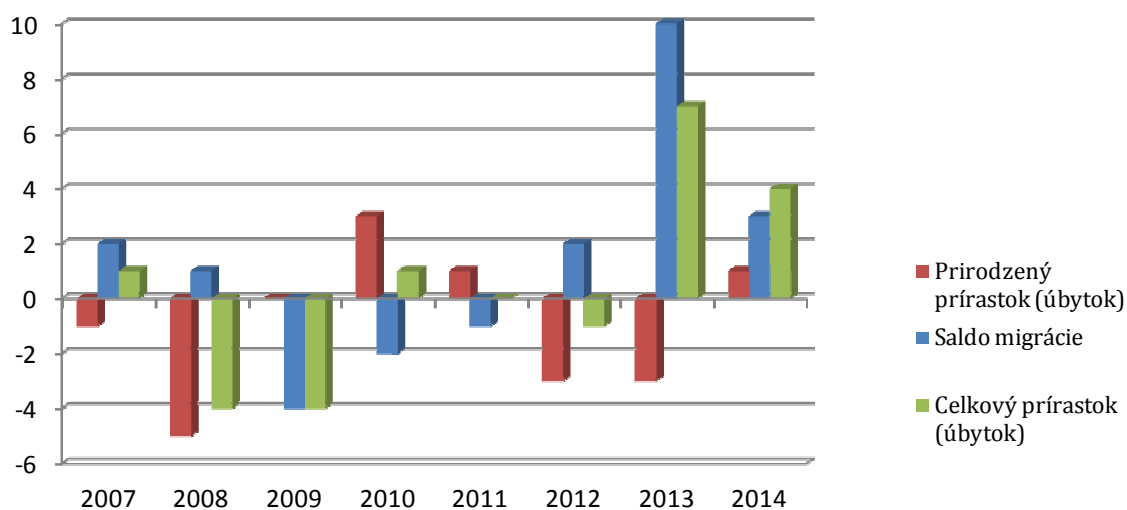

V porovnaní s celoslovenským priemerom žije v obci oveľa menej ľudí v produktívnom veku (priemer SR je 70,73%, v obci Dvorianky žije 54,17%), o dosť viac ľudí je v poproduktívnom veku (SR priemer 13,96% a v obci Dvorianky 25,00%), ale aj v predproduktívnom veku (priemer SR je 15,31%, obec Dvorianky má 20,83%). Priemerný vek obyvateľstva je vyšší ako celoslovenský priemer (39,87). Značne vyšší počet obyvateľov v predproduktívnom veku ako je celoslovenský priemer je pozitívnym signálom pre budúcu životaschopnosť obce.

Pohyb obyvateľstva

Tabuľka a graf č. 5: Pohyb obyvateľstva (2007 – 2014)							
Rok	Živonarodení	Zomrelí	Prirodzený prírastok	Prisťahovaní	Vystáhovaní	Saldo migrácie	Celkový prírastok
2007	5	6	-1	8	6	2	1
2008	6	11	-5	17	16	1	-4
2009	4	4	0	4	8	-4	-4
2010	11	8	3	4	6	-2	1
2011	5	4	1	17	18	-1	0
2012	3	6	-3	13	11	2	-1
2013	7	10	-3	17	7	10	7
2014	5	4	1	9	6	3	4
spolu 2007 - 2014	46	53	-7	89	78	11	4

Zdroj: Štatistický úrad, Obecný úrad

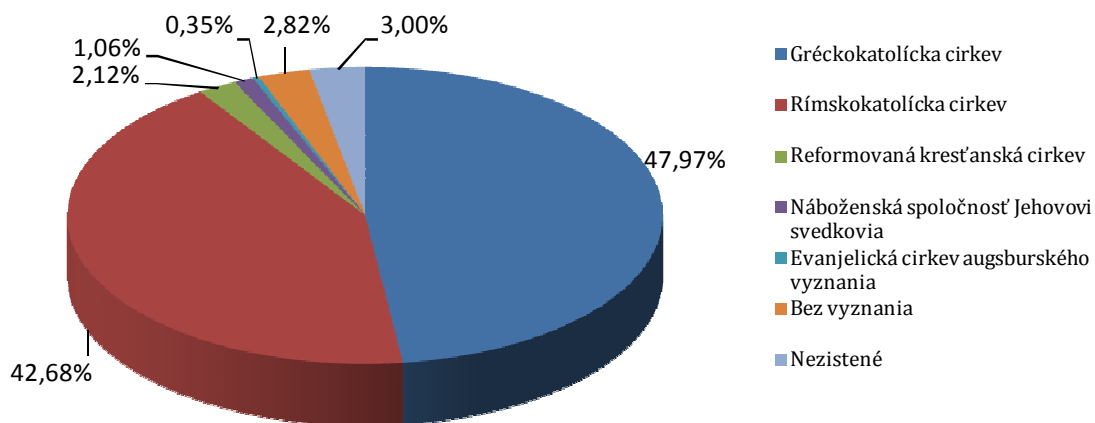

Pohyb obyvateľstva v Dvoriankach je vzhľadom k celkovému počtu obyvateľov relatívne malý, prírodný prírastok sa v jednotlivých rokoch takmer vyrovnáva so saldom migrácie.

Náboženské zloženie obyvateľstva obce

Tabuľka a graf č. 6: Náboženské zloženie obyvateľstva (2011)		
Náboženské vyznanie	počet	%
Gréckokatolícka cirkev	272	47,97
Rímskokatolícka cirkev	242	42,68
Reformovaná kresťanská cirkev	12	2,12
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	6	1,06
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	2	0,35
Bez vyznania	16	2,82
Nezistené	17	3,00

Zdroj: SODB 2011

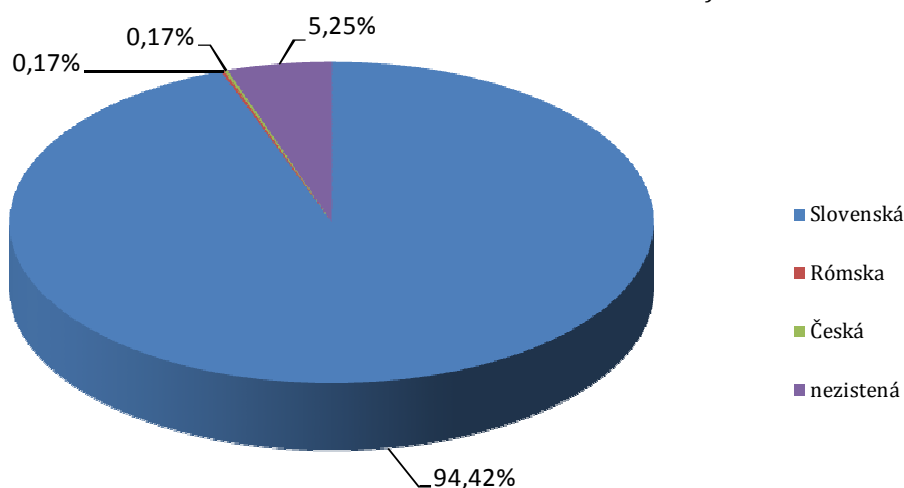

Náboženská štruktúra obyvateľstva je pomerne pestrá, väčšina obyvateľov sa hlási ku gréckokatolíckej a rímskokatolíckej cirkvi. Spolunažívanie náboženských skupín je úplne bezproblémové, v súlade s celospoločenským trendom. Náboženstvo nehrá významnú úlohu pri každodennom spolužití občanov.

Národnostné zloženie obyvateľstva obce

Tabuľka a graf č. 7: Národnostné zloženie obyvateľstva (2011)		
Národnosť	počet	%
Slovenská	558	94,24
Rómska	1	0,17
Česká	1	0,17
nezistená	31	5,25

Zdroj SODB 2011

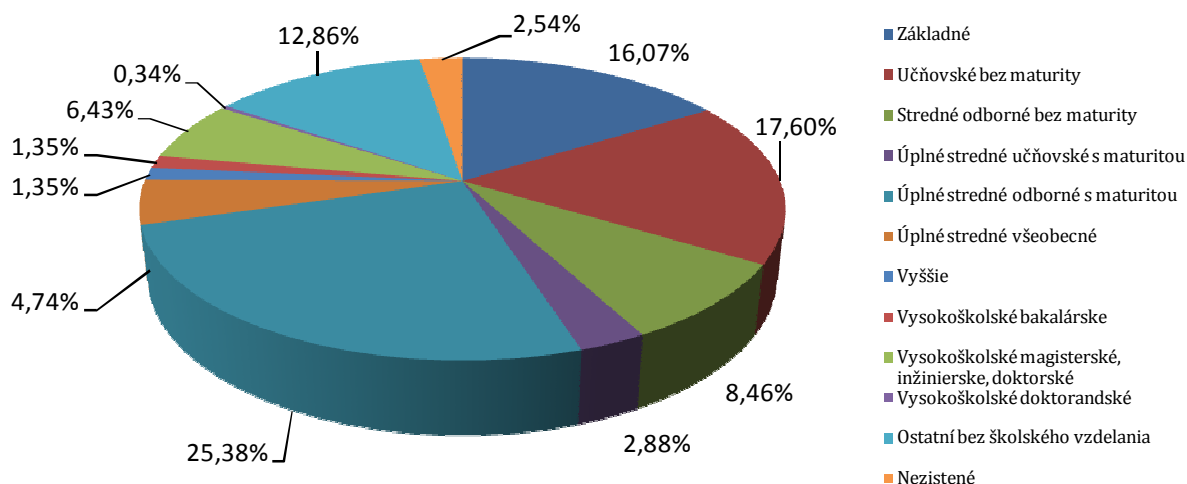
V obci Dvorianky sú takmer všetci obyvatelia slovenskej národnosti.

Vzdelávanie, vzdelanosť

Tabuľka a graf č. 8: Vzdelanostná štruktúra		
Najvyšší ukončený stupeň školského vzdelania	počet	%
Základné	95	16,07
Učňovské bez maturity	104	17,60
Stredné odborné bez maturity	50	8,46
Úplné stredné učňovské s maturitou	17	2,88
Úplné stredné odborné s maturitou	150	25,38
Úplné stredné všeobecné	28	4,74
Vyššie odborné	8	1,35
Vysokoškolské bakalárske	8	1,35
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	38	6,43
Vysokoškolské doktorandské	2	0,34

Ostatní bez školského vzdelania	76	12,86
Nezistené	15	2,54
Spolu	591	100,00%

Zdroj SODB 2011

V rámci vzdelanostnej štruktúry v obci Dvorianky dominuje obyvateľstvo so stredoškolským vzdelaním - podiel obyvateľov so stredoškolským vzdelaním dosahuje hodnotu 42,81%, čo je výrazne nad priemerom regiónu Východné Slovensko – 28,54%. Podiel obyvateľov so základným vzdelaním a učňovským vzdelaním bez maturity (33,67%) je pod úrovňou priemeru regiónu (37,19%) a tak isto je pod priemerom regiónu 12,37% aj podiel vysokoškolsky vzdelaných ľudí (8,12%).

Bývanie

Tabuľka č. 9: Počty domov podľa ich veku						
	pred rokom 1945	1946 - 1960	1961 - 1990	po roku 1991	nezistené	celkom
počet domov	8	36	104	9	31	188

Zdroj SODB 2011

Najviac domov bolo postavených v rokoch 1961 – 1990. Po roku 1991 výstavba rapídne poklesla, po roku 2006 boli v obci postavené len tri domy.

Obyvatelia bývajú prevažne v rodinných domoch, v obci sa nachádza 1 bytový domy s celkovým počtom okolo 6 bytov. Ďalšia výstavba rodinných domov vidieckeho typu je naplánovaná v územnom pláne na piatich lokalitách (južným a severným smerom).

A.1.6 TRH PRÁCE

Zamestnanosť

Tabuľka č. 10: Odvetvia hospodárstva, v ktorých pracujú obyvatelia obce		
Odvetvie ekonomickej činnosti	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	22	14
Lesníctvo a ťažba dreva	2	2
Ťažba uhlia a lignitu	1	1
Výroba potravín	6	4
Výroba textilu	2	0
Výroba odevov	2	1
Výroba kože a kožených výrobkov	1	0
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	1	0
Tlač a reprodukcia záznamových médií	1	0
Výroba chemikálií a chemických produktov	1	1
Výroba výrobkov z gumy a plastu	2	2
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	5	4
Výroba a spracovanie kovov	2	1
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	12	11
Výroba elektrických zariadení	9	7
Výroba strojov a zariadení i. n.	5	4
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	13	11
Výroba nábytku	3	3
Iná výroba	1	1
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	2	2
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	1	0
Zber, úprava a dodávka vody	5	4
Výstavba budov	5	4
Inžinierske stavby	6	2
Špecializované stavebné práce	12	8
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	3	1
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	6	6
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	21	19
Pozemná doprava a doprava potrubím	14	9
Skladové a pomocné činnosti v doprave	3	1
Ubytovanie	2	2
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	12	9
Telekomunikácie	2	1
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	2	1
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	1	1
Činnosti v oblasti nehnuteľností	2	2
Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	1	0
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	1	0
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	1	1

Sprostredkovanie práce	2	0
Bezpečnostné a pátracie služby	5	5
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	2	2
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	28	20
Vzdelávanie	20	17
Zdravotníctvo	13	10
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	4	2
Sociálna práca bez ubytovania	3	1
Činnosti členských organizácií	1	1
Ostatné osobné služby	2	2
Nezistené	23	10
Spolu	296	210

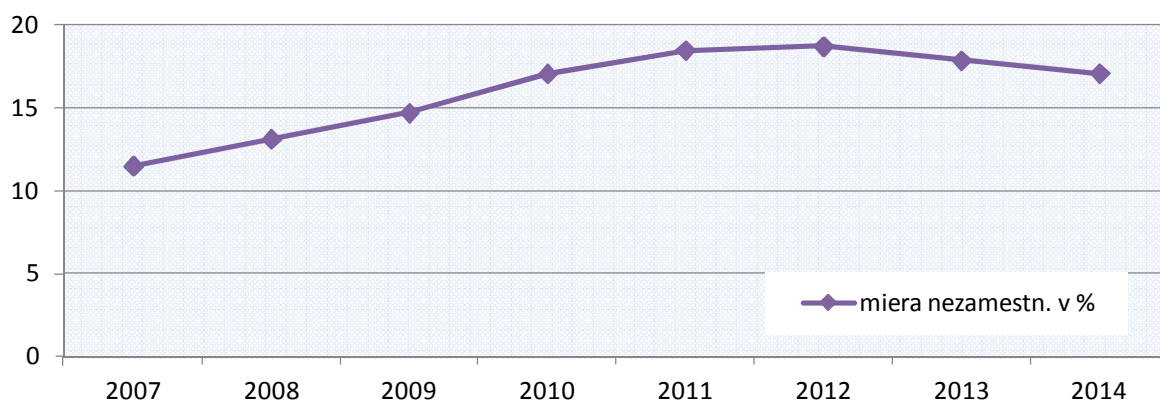
Zdroj: SODB 2011

Za prácou odchádza takmer 71% obyvateľstva – hlavne do Sečoviec, Trebišova, Michaloviec, Košíc. Obyvatelia obce sú najčastejšie zamestnaní v nasledovných oblastiach: verejná správa, pestovanie plodín a chov zvierat, maloobchod, vzdelávanie.

Nezamestnanosť

Tabuľka a graf č. 11: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie v rokoch 2008 – 2014								
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
počet obyvateľov	609	605	601	602	601	600	607	611
počet uchádzačov o zamestnanie	39	45	51	61	67	68	65	62
miera evidovanej nezamestnanosti obec	11,51	13,12	14,70	17,06	18,46	18,71	17,86	17,08
miera evidovanej nezamestnanosti okres Trebišov	18,60	19,80	25,24	24,42	26,88	26,85	22,40	20,01

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Miera nezamestnanosti v obci sa pohybuje okolo 17-18%, čo je podstatne menej ako v celom okrese Trebišov. Obyvatelia za prácou dochádzajú, hlavne do blízkych miest.

Obec v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Trebišove zapája nezamestnaných obyvateľov do menších obecných služieb – v roku 2014 bolo

zapojených 7 obyvateľov. V rámci nich sa starajú o úpravu verejných priestranstiev – kosba, čistenie, odhŕňanie snehu, práca so separovaným zberom, menšie stavebné úpravy, likvidácia TKO a pod.

A.1.7 EKONOMICKÝ ROZVOJ (EKONOMIKA)

Majetok obce

Majetok obce bol v roku 2014 vo výške 1 611 950,15 € a pozostával z nasledovných častí:

pozemky	34 577,91 €,
stavby	1 491 581,24 €,
samostatne hnutel'né veci	10 651,72 €,
dopravné prostriedky	15 520,48 €,
drobný dlhodobý hmotný majetok	22 198,40 €,
ostatný dlhodobý hmotný majetok	3 558,90 €.

Obecný rozpočet

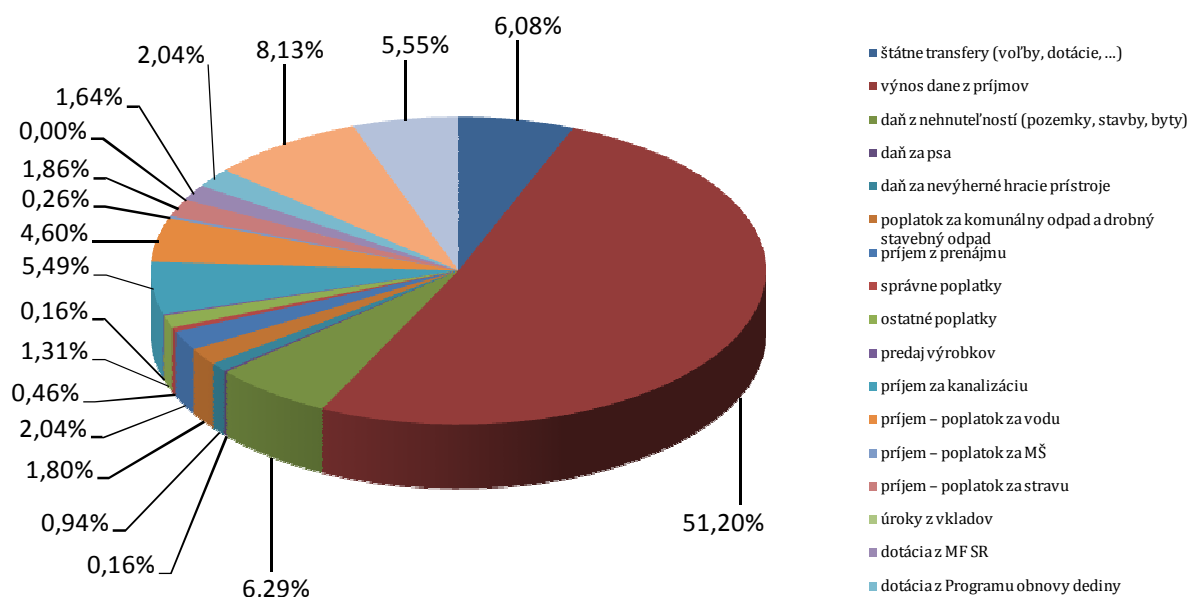
Celkové príjmy obce v roku 2014 dosiahli výšku 244 339,51 €, z toho bežné príjmy predstavovali 215 646,64 €, kapitálové príjmy 9 000,00 €, finančné operácie príjmové 19 874,87 €.

Skladba príjmov bola nasledovná:

Tabuľka a graf č. 12: Skladba príjmov obce v roku 2014		
príjem	výška (€)	%
štátne transfery (voľby, dotácie, ...)	14 862,69	6,08
výnos dane z príjmov	125 184,75	51,20
daň z nehnuteľností (pozemky, stavby, byty)	15 371,17	6,29
daň za psa	392,00	0,16
daň za nevýherné hracie prístroje	2 300,00	0,94
poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad	4 393,64	1,8
príjem z prenájmu	4 983,31	2,04
správne poplatky	1 124,34	0,46
ostatné poplatky	3 207,04	1,31
predaj výrobkov	383,49	0,16
príjem za kanalizáciu	13 417,65	5,49
príjem – poplatok za vodu	11 257,53	4,60
príjem – poplatok za MŠ	644,00	0,26
príjem – poplatok za stravu	4 548,20	1,86
úroky z vkladov	1,83	0,00
dotácia z MF SR	4 000,00	1,64

dotácia z Programu obnovy dediny	5 000,00	2,04
príjmové finančné operácie	19 874,87	8,13
dotácia z Úradu vlády	13 573,00	5,55

Zdroj obecný úrad

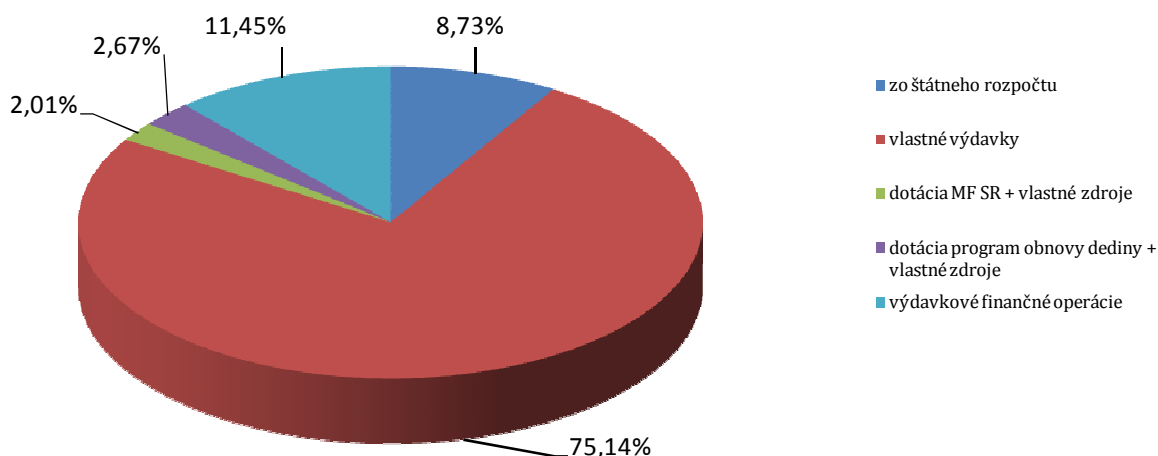

Celkové výdavky obce v roku 2014 dosiahli výšku 224 304,02€ v členení: bežné výdavky 188 119,12€, kapitálové výdavky 10 492,21€, výdavky z finančných operácií 25 692,69€.

Skladba výdavkov bola nasledovná:

Tabuľka a graf č. 13: Skladba výdavkov obce v roku 2014		
výdavok	výška (€)	%
zo štátneho rozpočtu	19 586,82	8,73
vlastné výdavky	168 532,30	75,14
dotácia MF SR + vlastné zdroje	4 501,81	2,01
dotácia program obnovy dediny + vlastné zdroje	5 990,40	2,67
výdavkové finančné operácie	25 692,69	11,45

Zdroj obecný úrad

Obec hospodárila v roku 2014 s prebytkom.

Malé a stredné podnikanie, samostatne hospodáriaci roľníci

V obci pôsobia nasledovné ekonomické subjekty:

- 9 subjektov samostatne hospodáriaci roľník,
- 8 subjektov spoločnosť s ručením obmedzeným,
- 4 subjekty podnikateľ – fyzická osoba – zapísaná v Živnostenskom registri SR,
- 2 subjekty združenie (zväz, spolok, klub ai.),
- 2 subjekty fyzické osoby zapísané v OR SR, podnikajúce súčasne ako osoby so slobodným povoláním,
- 1 subjekt spoločenstvo vlastníkov pozemkov, bytov a pod.,
- 1 subjekt cirkevná organizácia,
- 1 subjekt obec (obecný úrad),
- 1 subjekt družstvo,
- 1 subjekt záujmové združenie právnických osôb.

Primárny sektor

na poľnohospodárskej pôde hospodári 5 subjektov (spoločnosti s ručením obmedzeným) a 9 samostatne hospodáriacich roľníkov.

Sekundárny sektor

je v obci zastúpený firmou, ktorá vyrába zámky a pánty.

Terciálny sektor

prestavujú služby v oblasti maloobchodu, stravovania, nákladnej cestnej dopravy, opravy a údržby motorových vozidiel, a pod.

Kvartérny sektor

je v obci zastúpený materskou školou.

A.1.8 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Školstvo, vzdelávanie

Obec je zriaďovateľom Materskej školy a Školskej jedálne pri Materskej škole v Dvoriankach. Jednu triedu s 2 pedagógmi a 2 nepedagogickými pracovníkmi navštevuje cca 25 detí. Stavebno-technický stav MŠ postavenej v roku 1973 si vyžaduje rekonštrukciu – bol spracovaný a podaný projekt na Environmentálny fond.

Základnú školu navštevujú žiaci v obci Sečovce, Parchovany, Tušická Nová Ves a Trebišov. Stredoškolské vzdelanie získavajú študenti v blízkych mestách, ako Sečovce, Michalovce, Trebišov.

Sociálna a zdravotná starostlivosť

Poskytovanie základnej zdravotnej starostlivosti je zabezpečené lekárom, ktorý ordinuje v obci dvakrát do týždňa. Ostatné zdravotnícke služby sú pre občanov obce dostupné v Sečovciach, Michalovciach, Trebišove.

Cez materskú školu sa donášajú obedy 10 dôchodcom, pre ďalších seniorov obed dovážajú iné subjekty.

Ďalšie sociálne služby zabezpečuje obec cez zariadenie sociálnych služieb v rámci okresu Trebišov. Ostatné služby sociálnej a zdravotnej starostlivosti sú obyvateľom dostupné v meste Sečovce, Trebišov.

Služby

V obci sa nachádzajú predajňa so zmiešaným tovarom (COOP Jednota), reštaurácia Biela labuť, bar. Pošta sa v obci nenachádza, dodacia pošta je v obci Parchovany. Ostatné služby sú dostupné v mestách Sečovce, Michalovce, Trebišov.

V obci sa nachádza cintorín s Domom smútku, ako aj požiarna zbrojnica, ktorá je v zlom technickom stave a je ju potrebné zrekonštruovať

Kultúra a spoločenský život

Obec sa vyznačuje bohatým kultúrnym životom – už v roku 1933 tu fungovalo ochotnícke divadlo. Zachované ľudové tradície obce sú prezentované v expozícii ženského a mužského ľudového kroja v Trebišovskom múzeu.

Kultúrny život v obci sa sústreďuje v miestnom kultúrnom dome, ktorý sa nachádza v spoločnom objekte s obecným úradom. Priestory kultúrneho domu sú okrem organizovania obecných kultúrno-spoločenských podujatí poskytované aj na akcie iných organizácií, či na organizovanie rôznych rodinných osláv. Budova Kultúrneho domu (aj sídlo obecného úradu) bola čiastočne zrekonštruovaná, je potrebné ešte zrekonštruovať kotolňu, ústredné kúrenie, zatepliť budovu, vymeniť okná.

V priebehu roka sa v obci organizujú najrôznejšie podujatia, ako: privítanie nového roka, Mikuláš, vianočné zvyky, stretnutie s dôchodcami, fašiangy, deň detí a pod.

Klub dôchodcov sa nachádza v kultúrnom dome, má 25 členov, pripravujú rôzne akcie, pomáhajú obci pri organizovaní rôznych podujatí.

Obec pravidelne organizuje podujatia, ktoré nadobudli regionálny charakter:

- výstava psov všetkých plemien – 18 ročníkov,
- výstava ovocia, zeleniny a kvetov (Zväz záhradkárov) – 22 ročníkov,
- strelecké súťaže na strelnici.

Obec aktívne spolupracuje s miestnou grécko-katolíckou farnosťou: spoločne organizujú o.i. týždenný letný tábor pre deti z obce a širšieho okolia.

V obci funguje niekoľko záujmových a občianskych združení:

- folklórna skupina „Parobci z Dvorjanok“ – vznikla v roku 1972, reprezentuje obec na rôznych podujatiach po celom Slovensku,
- Zväz záhradkárov,
- Jednota dôchodcov,
- strelecký klub.

Šport a voľný čas

V obci pôsobí Telovýchovná jednota „Poľnohospodár“ Dvorianky, ktorá zastrešuje futbalový oddiel žiakov a dospelých. Futbalový oddiel má k dispozícii futbalové ihrisko v športovom areáli vo východnej časti obce (medzi Kubišovým a Mannovým kanálom). Súčasťou tohto areálu je aj rekreačno-výstavný areál so strelnicou, tenisovými ihriskami, vodnou plochou a oddychovými zatrávenými plochami, multifunkčným ihriskom, viacúčelovou športovou asfaltovou plochou, sánkovacím svahom. Usporiadávajú sa tu celoštátne výstavy psov a drobných hospodárskych zvierat, Na strelnici sa organizujú súťaže v streľbe a aj skúšky poľovníckych psov.

Vodná plocha v rámci areálu, pôvodne postavená pre požiarné účely, slúži zároveň v lete pre rybolov a člnkovanie a v zimnom období ako plocha na korčuľovanie.

Inštitúcie a organizácie

Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce, zabezpečuje organizačné a administratívne veci. Obecný úrad na základe prechodu kompetencií zo štátnej správy vykonáva časť matričných úkonov, ďalej správu na úsekoch ochrany životného prostredia, stavebného konania, pozemných komunikácií a školstva.

Obecný úrad má 3 zamestnancov (starosta, 2 administratívne pracovníčky). Materská škola zamestnáva ďalších 4 zamestnancov.

Obecné zastupiteľstvo má 7 členov.

Obec je členom nasledovných organizácií a združení:

- Združenia miest a obcí Slovenska,
- Mikroregión Združenie obcí Bačkov, Dvorianky, Hriadky, Parchovany, Tušice,
- Združenie obcí Sečovce a okolie (Bačkov, Dargov, Dvorianky, Hriadky, Kravany, Malé Ozorovce, Parchovany, Plechotice, Sečovce, Stankovce, Trnávka, Veľké Ozorovce, Vojčice, Zbehňov, Zemplínska Teplica),

- Občianske združenie Miestna akčná skupina Sečovský región, ktoré v roku 2015 pripravilo Stratégiu miestneho rozvoja vedeného komunitou (stratégia CLLD) prístupom LEADER,

A.1.9 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Tabuľka č. 14: Prehľad vybavenosti technickou infraštruktúrou	
Technická infraštruktúra	Dvorianky
miestne komunikácie	2,55 km
chodníky	4300 m
železničná sieť	nie
železničná zastávka	nie
plyn	áno
kanalizácia	áno
ČOV	áno
domové ČOV	nie
vodovod	áno
vodný zdroj	hydrogeologický vrt, studne
zber TKO	
klasický	áno
separovaný	áno
spôsob vykurovania	plyn, tuhé palivo, elektrická energia
vedenie elektrickej energie	
vzdušné	áno
káblové	nie
autobusové spojenie	áno
autobusová zastávka (počet)	4
telefónny rozvod	áno
signál mobilných operátorov	áno
miestny rozhlas	áno
káblová TV	nie
internet	áno

Zdroj: obecný úrad

Doprava

Obec je dopravne napojená na 3 km vzdialenú nadradenú cestnú sieť I/50 Zvolen - Košice – Michalovce – Vyšné Nemecké. Obcou prechádza cesta 1. triedy I/79 Trebišov – Vranov nad Topľou.

Cestná doprava

Okrem cesty 1. triedy sa v katastri obce nachádzajú cesty III. triedy (050215) v celkovej dĺžke 2,55 km. Stav miestnych komunikácií je neuspokojivý, tak isto dĺžka miestnych chodníkov nepostačuje, keďže obcou prechádza frekventovaná cesta I. triedy I/79, čo má vplyv nielen na bezpečnosť chodcov, ale aj technický stav budov (otrasy). Vzhľadom na hustú kamiónovú dopravu boli na oboch vstupoch do obce vybudované spomaľovače a v obci obmedzená rýchlosť na 40 km/hod. V príprave je vybudovanie ďalšieho spomaľovača v smere od obce Hriadky.

Obec je napojená autobusovou dopravou na susedné mestá Sečovce (7 km, premáva denne 16 spojov), Trebišov (11 km, denne premáva 19 spojov) a Michalovce (21 km, denne 8 spojov). Hustota autobusovej dopravy vyhovuje cestovaniu za prácou, vzdelaním, či službami.

Železničná doprava

Obcou neprechádza železničná trať. Najbližšia železničná stanica je v Sečovciach (7 km), prípadne v mestách Trebišov (11 km) a Michalovce (21 km).

Základná environmentálna infraštruktúra

Plyn

Obec je splynofikovaná a zásobovaná z plynovodu Moravany – Sečovce. Prevádzkované rozvodné plynárenské zariadenia v obci umožňujú riešiť plynifikáciu aj v nových rozvojových lokalitách obce.

Pitná voda

Obec Dvorianky nie je napojená na vodárenský systém hlavného prívodného potrubia Východoslovenskej sústavy Vranov nad Topľou – Trebišov. Obec má vybudovaný verejný vodovod, ktorý využíva hydrogeologický vrt (situovaný juhozápadne od obce na katastrálnom území obce Parchovany), na ktorý je napojených 100 % obyvateľstva. Z obecného vodovodu sú zásobované aj poľnohospodárske dvory na lokalite Kinčes. Úžitkovú vodu odoberajú hospodárske dvory z vlastného vodného zdroja a obyvatelia obce z vlastných studní.

Kanalizácia a ČOV

Obec má vybudovanú splaškovú kanalizáciu so samostatnou čistiarnou odpadových vôd, ktorá je lokalizovaná južne od obce na pravom brehu Kubišovho kanála. Na kanalizačnú sieť je napojených 90% obyvateľstva. Kapacita ČOV vyhovuje aj pre ďalšie rozvojové aktivity obce.

Zásobovanie teplom

Dodávka tepla a teplej úžitkovej vody je zabezpečovaná z lokálnych zdrojov tepla prevažne spaľovaním zemného plynu, pevných palív (uhlie) a čiastočne aj na báze elektrickej energie.

Elektrická energia

Zásobovanie elektrickou energiou je zabezpečené vzdušnými rozvodmi 22 kV vedenia, ktoré je napájané z elektrickej stanice Trebišov. Sieť vysokého a nízkeho napätia je vo vyhovujúcom technickom stave.

Plánovaná IBV bude napojená na nové trafostanice TS – SEVER (lokalita Sever) a TS – JUH (lokalita Stred).

Verejné osvetlenie a miestny rozhlas

Verejné osvetlenie nie je vo vyhovujúcom stave, obec postupne podľa svojich možností, vymieňa staré nefunkčné svietidlá za LED svietidlá.

Odpadové hospodárstvo

Systém zberu komunálnych odpadov sa realizuje podľa Programu odpadového hospodárstva z roku 2013. Obec má zavedený separovaný zber odpadu, separuje sa: sklo, papier, plasty, kovy, oleje, biologicky rozložiteľný odpad, elektroodpad, veľkoobjemový odpad. Odvoz odpadu zabezpečuje firma FURA s.r.o. a to komunálny odpad raz za dva týždne, zmiešané plasty šesťkrát do roka, plastové fľaše šesťkrát ročne, sklo trikrát ročne, papier dvakrát ročne a elektroodpad dvakrát ročne. Divoké skládky odpadu na území obce boli odstránené a zrekultivované.

Obec nemá vlastné kompostovisko. Občania kompostujú na vlastných pozemkoch.

Životné prostredie

Významný podiel na znečistení ovzdušia majú malé zdroje (lokálne kotolne a kúreniská spaľujúce tuhé palivá).

Životné prostredie v obci najviac zaťažuje cesta I. triedy I/79, ktorá obec pretína. Cesta je zdrojom emisií z cestnej dopravy a sú prekračované prípustné hodnoty hladín hluku a otrasov. Zvyšujúca sa doprava ohrozuje zdravie a bezpečnosť obyvateľov, ako aj statiku rodinných domov. Tieto problémy by mohli byť v budúcnosti vyriešené vybudovaním preložky cesty, ktorá povedie mimo zastavaného územia obce a odklonom tranzitnej automobilovej dopravy mimo obytné územie. V súčasnosti sú na oboch vstupoch do obce vybudované spomaľovače a v obci obmedzená rýchlosť na 40 km/hod. V príprave je vybudovanie ďalšieho spomaľovača.

V obci sú pravidelne udržiavané verejné priestranstvá (cintorín, areál voľného času a pod.). Obec vysadila sprievodnú zeleň, stromoradia pozdĺž cesty, účelových komunikácií, vodných tokov a kanálov. Starostlivosť o verejnú zeleň a o cintorín zabezpečuje obec hlavne v rámci menších obecných služieb.

Informačná spoločnosť a telekomunikácie

V obci je dostupná pevná telefónna sieť a všetky mobilné telefónne siete. Tak isto je dostupný širokopásmový internet, ktorý poskytuje viacero firiem.

Obecný rozhlas je vedný vzdušne na konzolách. Bol zrekonštruovaný v roku 2004 a je vo vyhovujúcom technickom stave.

Kamerový systém zatiaľ v obci nie je vybudovaný.

Obec má zriadenú webovú stránku www.obecdvorianky.sk/.

A.2 Analýza východiskovej situácie obce

Obec Dvorianky sa nachádza na rozhraní okresov Michalovce a Trebišov. Je lokalizovaná v rovnej poľnohospodárskej krajine s nadmorskou výškou pohybujúcou sa v celom katastri od 107 do 120 m n.m. Cez kataster prechádza len čiastočne malý vodný tok, nachádza sa tu niekoľko úzkych vodohospodárskych kanálov a malá vodná plocha slúžiaca na rekreačné účely. Celá plocha katastra je odlesnená, dominuje orná pôda, menej lúky a pasienky (aj keď v poslednom období je zaznamenaný nárast TTP na úkor ornej pôdy). Záhrady a ovocné sady sú len v rámci zástavby rodinných

domov. Na okraji obce je lokalizovaný poľnohospodársky dvor, tento areál však patrí do katastra susednej obce Parchovany.

Historicky je obec jednou s najstaršími dokladmi slovanského osídlenia východného Slovenska. Svedčia o tom archeologické náleziská osídlenia z 3 časových období (mladšia doba bronzová, slovanské obdobie a stredovek). Skúmané lokality obsahujú 27 sídliskových objektov s množstvom zlomkov keramiky a železných predmetov.

Zástavba obce je ulicová, s miestnymi komunikáciami a jednou cestou 1. triedy, rodinné domy prízemné a 1-poschodové vidieckeho typu sú prevažne z obdobia rokov 1960 – 1990. Objekty ľudového staviteľstva a historické objekty v obci prakticky nie sú.

Značne vyšší podiel ľudí v predproduktívnom veku (oproti celoslovenskému priemeru) poukazuje na pozitívny trend demografického vývoja v obci. Aj keď za posledných 7 rokov bol prirodzený úbytok obyvateľov, tento sa vyrovnal, resp. narástol prisťahovanými. Vzdelanostná štruktúra vysokým podielom obyvateľstva so stredoškolským vzdelaním (oproti priemeru SR) má predpoklad v budúcnosti na posilnenie ekonomiky a hospodárstva. 95% obyvateľov je slovenskej národnosti.

Obec hospodárila v roku 2014 s prebytkom, na ekonomický rozvoj využíva väčšinou vlastné zdroje, ale aj rôzne dotácie a projekty. Má dostatočne spracované rozvojové a urbanisticko-architektonické štúdie a koncepcné materiály pre prípravu projektov.

Sociálna infraštruktúra je na štandardnej úrovni. Ak keď je v obci len MŠ, žiaci do základnej školy dochádzajú do 4 susedných obcí a stredných škôl do najbližších miest – všetko s veľmi dobrým dopravným autobusovým spojením. Obdobne výhodne ľudia dochádzajú za prácou do blízkych lokalít. Služby, zdravotná starostlivosť a priestory pre kultúru kapacitne postačujú. Obec má veľmi dobre lokalizovaný a postupne budovaný areál voľného času pre rôzne aktivity kultúrneho, športového, oddychového a záujmového vyžitia občanov nielen na miestnej, ale aj regionálnej úrovni. To podmieňuje aj bohatosť kultúrneho a športového života v obci. Chýbajú niektoré zariadenia občianskej vybavenosti.

Obec má veľmi dobre vybudovanú technickú infraštruktúru. Je plynofikovaná, má verejný vodovod s 100% napojením obyvateľov, má vybudovanú kompletnú splaškovú kanalizáciu s napojením do samostatnej ČOV, kde je počítané aj na zväčšenie kapacity v budúcnosti. Má zavedený separovaný zber odpadu, systém zberu komunálneho odpadu realizuje podľa Programu odpadového hospodárstva z roku 2013. Vlastné kompostovisko nemá. Ovzdušie je čiastočne znečisťované z malých lokálnych zdrojov na tuhé palivo, nie je vyhovujúce verejné osvetlenie. Informačné a telekomunikačné siete sú vyhovujúce.

Najväčším problémom je záťaž hlukom, emisiami a otrasmi cestou 1. triedy, ktorá obec pretína. Intenzívna nákladná doprava ohrozuje zdravie a bezpečnosť ľudí, ako aj statiku rodinných domov.

Vzhľadom k súčasnej krajinnej štruktúre a využívaniu krajiny je potreba doplnenia líniovej, ochrannej a izolačnej zelene v extraviláne ako aj doplnenie verejnej zelene v intraviláne.

A.3 Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR

Ex-post hodnotenie analyzuje predchádzajúci Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dvorianky, ktoré aktivity zo stratégie, prípadne akčného plánu boli za uplynulé obdobie zrealizované.

Tabuľka č. 15: Ex-post hodnotenie predchádzajúceho Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dvorianky					
Opatrenie	Aktivita, projekt	Termín	Rozpočet (€)	Zdroj	Hodnotenie
2.2	Vybudovanie kúpaliska				nezrealizované
1.3	Dom smútku - PD pre stavebné povolenie a realizáciu	2001	1 991,64	Program obnovy dediny	zrealizované
1.2	Rekonštrukcia verejného vodovodu	2007			zrealizované
1.3	Drobné podprahové aktivity realizačné	2007	3 153,42	Program obnovy dediny	zrealizované
2.1	Asfaltová športová plocha	2007		vlastné	zrealizované
	Sánkovací svah	2007 - 2008		vlastné	zrealizované
1.1	Rekonštrukcia obecných ciest	2008			zrealizované
2.1	Areál detských hier (Pažice)	2008	5 311,03	Program obnovy dediny	zrealizované
1.1	Výstavba chodníkov popri I/79	2008 - 2009			zrealizované
1.3	Rekonštrukcia WC na obecnom úrade	2009			zrealizované
1.3	Výstavba autobusovej čakárne	2009			zrealizované
1.3	Stavebné úpravy – Centrum Dvorianky – II. etapa – Sadovnícke úpravy okolia obecného úradu	2009	3 485,00	Program obnovy dediny	zrealizované
1.3	Rekonštrukcia kultúrneho domu	2010			zrealizované
1.3	765 rokov založenia obce - oslavy	2010			zrealizované
1.3	Sadovnícko-architektonické úpravy okolia obecného domu smútku	2010	3 500,00	Program obnovy dediny	zrealizované
1.3	Rekonštrukcia WC v materskej škole	2011			zrealizované
1.3	Návrh doplnenia alejovej vegetácie a vytvorenie oddychovej časti v obci Dvorianky	2011	3 500,00	Program obnovy dediny	zrealizované
1.3	Úprava okolia pred kostolom	2012			zrealizované
1.3	Výmena okien v kultúrnom dome	2012			zrealizované
1.3	Návrh alejovej zelene s prepojením na novovytvorený priestor pred kostolom v obci Dvorianky - Revitalizácia zelene v obci	2012	3 500,00	Program obnovy dediny	zrealizované
1.3	Oprava strechy Domu smútku	2013			zrealizované
1.1	Rekonštrukcia miestnej cesty	2014			zrealizované
1.3	Oprava Domu smútku	2014			zrealizované
1.3	Výmena okien na obecnom úrade a kultúrnom dome	2014			zrealizované

1.3	Návrh alejovej zelene s prepojením na novovytvorený priestor pred kostolom v obci Dvorianky	2014	5 000,00	Program obnovy dediny	zrealizované
2.1	Asfaltovanie parkoviska pri kostole	2014			zrealizované
1.2	Rekonštrukcia a modernizácia vodovodu	2015	15 000,00		zrealizované
1.3	Revitalizácia zelene v obci Dvorianky s nadväznosťou na oddychovo-rekreačnú zónu	2015	5 000,00	Program obnovy dediny	zrealizované
1.3	Multifunkčné ihrisko	2015	40 000,00	Úrad vlády SR	
1.3	Osadenie zábradlí OcÚ	2015			zrealizované
1.3	Výmena okien v KD	2015			zrealizované
1.3	Parkovisko pred OcÚ	2015			zrealizované
	Sanácia miest s nezákonne umiestneným odpadom v obci Dvorianky	2015	34 195,00	Environmentálny fond	zrealizované
	Oprava čerpacích staníc kanalizácie	2015			zrealizované
	Skúšky v brlohárení psov	každý rok			zrealizované
	Výstavy psov	každý rok			zrealizované
	Výstavy ovocia a zeleniny	každý rok			zrealizované
	Dotácia na náklady na organizáciu podujatí pri príležitosti 770. výročia prvej písomnej zmienky o obci		5 000,00	Úrad vlády SR	zrealizované

Zdroj: vlastné spracovanie

A.4 Zhodnotenie súčasného stavu územia (SWOT analýza)

Nasledovná tabuľka obsahuje analýzu silných a slabých stránok obce, analýzu príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia, či možné riziká a ohrozenia z vonkajšieho prostredia, ktoré obec nedokáže ovplyvniť.

Tabuľka č. 16: SWOT analýza	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dlhodobá história obce - kultúrne pamiatky, archeologické náleziská - udržiavanie ľudových tradícií - kladný prístup samosprávy k rozvojovým aktivitám obce - veľká výmera poľnohospodárskej pôdy - dobre vybudovaná technická infraštruktúra - aktívna práca obce v partnerstvách - relatívne dobrá demografická skladba obyvateľov a ich vzdelanostná úroveň - bohatý kultúrny a spoločenský život - existencia územného plánu s rozvojovými plochami - areál voľného času - pravidelne organizované podujatia až celoštátneho významu 	<ul style="list-style-type: none"> - 17% nezamestnanosť - vlastnícke vzťahy rozvojových plôch - málo pracovných príležitostí, nízka zamestnateľnosť - odchod ľudí za prácou - vysoká záťaž emisiami, hlukom a otrasmi nákladnou dopravou z cesty 1. triedy - nevyhovujúce miestne komunikácie - málo parkovacích a odstavných plôch - chýbajúce vetrolamy a čiastočne verejná zeleň - nedostatočná technická úroveň verejných budov - chýbajúce chodníky a cyklotrasy - nedobudovaný areál voľného času

<ul style="list-style-type: none"> - materská škola - dobudovaná základná infraštruktúra 	
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - využitie štrukturálnych fondov EÚ na rozvoj infraštruktúry - vzrast záujmu domácich a zahraničných investorov v oblasti obchodu, služieb, turistiky - rozvoj obce, vytváranie pracovných príležitostí - zlepšenie vzhľadu verejných priestranstiev a objektov a ich technických parametrov - zlepšenie životného prostredia pre obyvateľov - prepojenie susedných obcí cyklotrasami - doplnenie chýbajúcej občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry - využitie archeologickej lokality pre edukáciu a turizmus - dobudovanie výstavného areálu - riešenie dopravy na I/79 - MAS Sečovský región 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyužitie štrukturálnych fondov EÚ - nezáujem investorov - rast a pretrvávanie nezamestnanosti - odliv mladých a vzdelaných ľudí - nízka pôrodnosť, starnutie obyvateľstva - zanedbávanie rozvoja vidieka - silná administratíva a byrokracia - politický vývoj v krajine - absencia hospodárenia na poľnohospodárskej pôde - dopad klimatických zmien - legislatíva (systém finančnej samosprávy) - zvyšujúca sa doprava cez obec - nezáujem občanov, slabá motivácia k práci - migrácia vzdelanej pracovnej sily - obmedzujúce podmienky čerpania zdrojov - neúspešné projekty

Zdroj: vlastné spracovanie

A.5 Ex-ante hodnotenie – stav projektovej pripravenosti

Ex-ante hodnotenie analyzuje súčasný stav pripravenosti rozvojových zámerov obce a možnosti ich financovania z rôznych zdrojov.

Tabuľka č. 17: Ex - ante hodnotenie – stav projektovej pripravenosti					
P. č.	Názov projektu	Žiadateľ	Zdroj financovania	Predp. termín realizácie	Pripravenosť projekt. zámeru/návrhu
1	Rekonštrukcia materskej školy	obec	Environmentálny fond	2016	PD
2	Rekonštrukcia kultúrneho domu (zateplenie, výmena okien, WC)	obec	fondy EÚ	2016	PD
3	Autobusové čakárne (ul. Obchodná, ul. Hlavná)	obec	MF SR	2016	PD
5	Parkovisko pred cintorínom	obec	fondy EÚ	2016	PD
4	Parkovisko pred Obecným úradom	obec	vlastné	2016	PD
5	Prístavba k sociálnej budove (šatne) v športovom areáli	obec	Úrad vlády SR	2018	PD
6	Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	obec	fondy EÚ	2018	PD
7	Viacúčelová športová asfaltová plocha (športoviská)	obec	Úrad vlády SR	2017	PD
8	Areál voľného času	obec	fondy EÚ / Program obnovy dediny	2018	PD, štúdia funkčného využitia
9	Výstavný areál – výsadba verejnej zelene	obec			PD

10	Centrum obce	obec	fondy EÚ	2018	PD – urbanisticko-architektonická štúdia
11	Výstavba chodníkov – ul. Agátová, ul. Na Záhumní, Cintorínska cesta	obec	PRV 7.2	2016	PD
12	Rekonštrukcia kotolne a ústredného kúrenia v Kultúrnom dome a obecnom úrade	obec	fondy EÚ	2016	PD
13	revitalizácia poloostrovčeka vodnej plochy	obec	fondy EÚ	2016	PD

Zdroj: vlastné spracovanie

A.6 Identifikácia kritických oblastí rozvoja

Na základe predchádzajúcich analýz je možné identifikovať nasledovné skupiny problémov:

Problém č. 1: Nekoordinované podnikateľské prostredie, nižšia spolupráca obce s podnikateľskými subjektmi.

Príčiny:

- absencia hospodárenia na poľnohospodárskej pôde, dopad klimatických zmien,
- zanedbávanie rozvoja vidieka,
- silná administratíva a byrokracia,
- nevyhovujúce miestne komunikácie,
- málo parkovacích a odstavných plôch,
- vlastnícke vzťahy rozvojových plôch,
- zvyšujúca sa doprava cez obec,
- 17% nezamestnanosť.

Dôsledky:

- málo pracovných príležitostí,
- nízka zamestnateľnosť,
- odchod ľudí za prácou,
- rast a pretrvávanie nezamestnanosti,
- odliv mladých a vzdelaných ľudí.

Problém č. 2: Nedobudovaná základná infraštruktúra

Príčiny:

- obmedzujúce podmienky čerpania zdrojov,
- neúspešné projekty,
- zanedbávanie rozvoja vidieka,
- silná administratíva a byrokracia,
- nevyhovujúce miestne komunikácie,
- málo parkovacích a odstavných plôch,
- chýbajúce chodníky a cyklotrasy.

Dôsledky:

- odchod ľudí za prácou,
- rast a pretrvávanie nezamestnanosti,
- nízka zamestnateľnosť,

- odliv mladých a vzdelaných ľudí,
- nedostatočná kvalita života.

Problém č. 3: Rezervy v poskytovaní služieb a vybavenosti v občianskej, sociálnej, zdravotnej a vzdelávacej oblasti

Príčiny:

- 17% nezamestnanosť,
- nízka pôrodnosť,
- starnutie obyvateľstva,
- nedostatočná technická úroveň verejných budov,
- obmedzujúce podmienky čerpania zdrojov,
- neúspešné projekty.

Dôsledky:

- nezáujem občanov,
- slabá motivácia k práci,
- migrácia vzdelanej pracovnej sily,
- nedostatočná kvalita života obyvateľov.

Problém č. 4: Rezervy v ponuke a služieb v kultúrnej a športovej oblasti

Príčiny:

- 17% nezamestnanosť,
- nízka pôrodnosť, starnutie obyvateľstva,
- nedostatočná technická úroveň verejných budov,
- nedobudovaný areál voľného času,
- obmedzujúce podmienky čerpania zdrojov,
- neúspešné projekty.

Dôsledky:

- nezáujem občanov, slabá motivácia k práci,
- migrácia vzdelanej pracovnej sily,
- nedostatočná kvalita života obyvateľov.

Problém č. 5: Čiastočné využitie miestnej, regionálnej a medzinárodnej spolupráce a externých zdrojov na financovanie projektov

Príčiny:

- zanedbávanie rozvoja vidieka,
- silná administratíva a byrokracia,
- legislatíva (systém finančnej samosprávy),
- obmedzujúce podmienky čerpania zdrojov,
- neúspešné projekty.

Dôsledky:

- nevyužitie štrukturálnych fondov EÚ,
- nezáujem investorov,
- rast a pretrvávanie nezamestnanosti,
- odliv mladých a vzdelaných ľudí.

Problém č. 6: Rezervy v starostlivosti o verejné priestranstvá a verejné budovy.*Príčiny:*

- nevyhovujúce miestne komunikácie,
- málo parkovacích a odstavných plôch,
- chýbajúce vetrolamy a čiastočne verejná zeleň,
- nedostatočná technická úroveň verejných budov,
- chýbajúce chodníky a cyklotrasy,
- obmedzujúce podmienky čerpania zdrojov,
- neúspešné projekty.

Dôsledky:

- nezáujem občanov, slabá motivácia k práci,
- nedostatočná kvalita života obyvateľov,
- odliv mladých a vzdelaných ľudí,
- nezáujem investorov.

Problém č. 7: Rezervy v starostlivosti o životné prostredie a jeho zložky*Príčiny:*

- vysoká záťaž emisiami, hlukom a otrasmi nákladnou dopravou z cesty 1. triedy,
- nevyhovujúce miestne komunikácie,
- absencia hospodárenia na poľnohospodárskej pôde,
- dopad klimatických zmien,
- málo parkovacích a odstavných plôch,
- chýbajúce vetrolamy a čiastočne verejná zeleň,
- chýbajúce chodníky a cyklotrasy.

Dôsledky:

- zhoršujúca sa kvalita životného prostredia,
- zníženie kvality života obyvateľov,
- nespokojnosť obyvateľov,
- odliv mladých a vzdelaných ľudí,
- nezáujem investorov.

A.7 Stanovenie východísk a možných riešení

Z identifikovaných problémov je možné načrtnúť nasledovné východiská:

Východisko č.1: Vytváranie podmienok pre priaznivé podnikateľské prostredie, pre rozvoj poľnohospodárstva, malého a stredného podnikania, pre zvyšovanie zamestnanosti a zamestnateľnosti

Obec má výhodnú dopravnú polohu, leží na frekventovanej ceste I. triedy, blízko ekonomických centier (Michalovce, Trebišov), čo je dobrým predpokladom pre ekonomický rozvoj. Zároveň je v obci uspokojivý stav drobných podnikateľov, ako aj poľnohospodárskych subjektov. Obec by mala vyvíjať permanentnú komunikáciu s ekonomickými subjektmi v obci a vytvárať podmienky pre zlepšenie zamestnanosti a zamestnateľnosti podporou poradenstva, ďalšieho vzdelávania pre nezamestnaných, prípravou územia pre rozvojové aktivity a pod. .

Východisko č. 2: Systematická starostlivosť o základnú infraštruktúru.

Podmienkou ďalšieho rozvoja obce, skvalitnenia života miestnych obyvateľov a obyvateľov je základná technická infraštruktúra, ktorú má obec vybudovanú, je však potrebné jej venovať systematickú pozornosť – ide hlavne o miestne komunikácie, chodníky a parkoviská. Keďže ide o finančne náročné rozvojové aktivity, mala by sa obec v tejto oblasti orientovať na vyhľadávanie možností financovania z externých zdrojov (štrukturálne fondy EÚ), prípadne na spoločné projekty s ďalšími obcami v území. Obec by mala intervenovať v oblasti zlepšenia dopravnej situácie ceste I/79, ktorá obec pretína, čo rapídne zhoršuje životné prostredie v obci, vplýva na zdravie a bezpečnosť obyvateľov. Vzhľadom na blízkosť susedných obcí by sa mala obec orientovať aj na budovanie cyklochodníkov, čo by zlepšilo mobilitu obyvateľov pri cestovaní za prácou, službami, oddychom či zábavou.

Východisko č. 3: Rozvoj a skvalitňovanie služieb a vybavenosti v občianskej, sociálnej, zdravotnej a vzdelávacej oblasti.

Vzhľadom na starnúce obyvateľstvo, obec by aj naďalej mala skvalitňovať ponuku svojich sociálnych a občianskych služieb, okrem existujúcich by mala napr. zriadiť denný stacionár. Jednou z priorít obce by mala byť starostlivosť a udržanie existujúcej materskej školy – je potrebné investovať do jej rekonštrukcie, ako aj prispievať k skvalitňovaniu výchovno-vzdelávacieho procesu. Vzhľadom na pomerne nepriaznivú vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva by mala obec využívať rôzne formy ďalšieho formálneho a neformálneho vzdelávania dospelých.

Východisko č. 4: Skvalitňovanie ponuky a služieb v kultúrnej a športovej oblasti

Starostlivosťou a rozvojom vybavenosti určenej na stretávanie sa, oddych, športovanie, širokou ponukou kultúrnych a športových podujatí sa skvalitní život domácych obyvateľov a zlepši ich zapojenosť do života obce. Obec by mala naďalej pokračovať v aktivitách, ktoré prekročili hranice obce (výstavy, súťaže), k čomu bude potrebné dobudovať, resp. rozšíriť existujúcu vybavenosť areálu voľného času.

Východisko č. 5: Aktívna podpora miestnej, regionálnej a medzinárodnej spolupráce, využívania externých zdrojov na financovanie projektov.

Obec má mimoriadne zabehnutú a kvalitnú spoluprácu so susednými obcami, angažuje sa aj na regionálnej úrovni. Vzhľadom na náročnosť riešenia niektorých problémov v obci bude potrebné aj naďalej vyvíjať spoluprácu so susednými obcami, či s miestnymi podnikateľskými subjektmi. Obec by mala naplno využiť možnosti členstva v Miestnej akčnej skupine Sečovský región. Na financovanie rozvojových aktivít by mala obec aj naďalej využívať externé zdroje – čo je oveľa jednoduchšie v partnerstvách (so susednými obcami, cezhraničná spolupráca a pod.). Pre zlepšenie informovanosti verejnosti o hodnotách územia obce bude potrebné rozširovať ponuku propagačných a prezentačných materiálov o obci, rozšíriť obsah webovej stránky, prezentovať sa na sociálnych sieťach, vylepšiť informačný systém v obci (informačné a smerové tabule).

Východisko č. 6: Systematická starostlivosť o verejné priestranstvá a verejné budovy.

Ak doteraz, aj naďalej bude potrebné vytvárať podmienky pre systematickú starostlivosť o verejné priestranstvá a verejné budovy, vrátane starostlivosti o zeleň, aktívnejšie využívanie verejných priestranstiev, či znižovania energetickej náročnosti verejných budov. V rámci realizácií obecných zámerov bude potrebné kombinovať menšie obecné služby a projekty financované z externých zdrojov. Perspektívnou časťou pre rozvoj obce a rôzne podujatia nadobecného charakteru je areál voľného času, kde bude potrebné dobudovať výstavný areál, či oddychovú zónu pri rybníku.

Východisko č. 7: Systematická starostlivosť o životné prostredie a jeho zložky.

Keďže obec má dobudovanú základnú environmentálnu infraštruktúru, môže svoje aktivity sústrediť na systematickú starostlivosť o existujúce zelené plochy, vytváranie nových zelených plôch (v zmysle územného plánu), zlepšovanie nakladania s odpadmi, vybudovanie kompostoviska, na podporu zavádzania obnoviteľných zdrojov energie a pod. Je potrebné vyvíjať aktivity v oblasti zvyšovania environmentálneho povedomia verejnosti.

ČASŤ B – STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť obsahuje víziu obce Dvorianky, definovanie stratégie rozvoja obce a určenie hlavných priorít a cieľov rozvoja obce. Obsahuje výber a popis globálnych cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja.

Vízia:

Obec Dvorianky je moderná zemplínska dedina s udržateľným ekonomickým rozvojom, dobrými podmienkami na podnikanie a bývanie, s čistým životným prostredím, s kvalitnými sociálnymi a spoločenskými aktivitami, v ktorej žijú spokojní, vzdelaní a hrdí obyvatelia.

Stratégia rozvoja obce:

Zvýšiť kvalitu života miestnych obyvateľov využívaním miestnych zdrojov, rozvojom technickej, sociálnej a občianskej vybavenosti, podporou podnikania, sociálneho, kultúrneho a športového života, regionálnych podujatí, starostlivosťou o verejné priestranstvá a životné prostredie.

Pre jednotlivé prioritné oblasti vyplývajú nasledovné strategické (globálne) ciele a rozvojové priority / opatrenia:

1. prioritná oblasť: hospodárska

Globálny cieľ: Spoluprácou s miestnymi podnikateľmi, využitím miestnych daností a miestnych zdrojov, dobudovaním základnej infraštruktúry a ochrane životného prostredia dosiahnuť vyvážený ekonomický rozvoj a vhodné podmienky na život a podnikanie.

Opatrenie 1.1 Podnikanie a zamestnanosť

Opatrenie 1.2 Základná infraštruktúra

2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská

Globálny cieľ: Zlepšiť kvalitu života v obci podporou a rozvojom občianskej, sociálnej, zdravotníckej, kultúrnej, športovej starostlivosti, podnecovaním miestnych obyvateľov k aktívnej účasti na živote obce, rozvíjaním miestnej a regionálnej spolupráce, zlepšením propagácie obce a informovanosti obyvateľov.

Opatrenie 2.1 Občianske a sociálne služby

Opatrenie 2.2 Kultúra, šport a oddych

Opatrenie 2.3 Spolupráca a partnerstvá

3. prioritná oblasť: environmentálna

Globálny cieľ: Chrániť a zlepšovať kvalitu životného prostredia systematickou starostlivosťou o verejné priestranstvá, verejné budovy a všetky zložky životného prostredia, zvyšovaním environmentálne povedomia obyvateľstva.

Opatrenie 3.1 Verejné priestranstvá a verejné budovy

Opatrenie 3.2 Životné prostredie

Tabuľka č. 18: Strategický rámec		
<p style="text-align: center;">V í z i a</p> <p>Obec Dvorianky je moderná zemplínska dedina s udržateľným ekonomickým rozvojom, dobrými podmienkami na podnikanie a bývanie, s čistým životným prostredím, s kvalitnými sociálnymi a spoločenskými aktivitami, v ktorej žijú spokojní, vzdelaní a hrdí obyvatelia.</p>		
<p style="text-align: center;"><i>Stratégia rozvoja obce</i></p> <p>Zvýšiť kvalitu života miestnych obyvateľov využívaním miestnych zdrojov, rozvojom technickej, sociálnej a občianskej vybavenosti, podporou podnikania, sociálneho, kultúrneho a športového života, regionálnych podujatí, starostlivosťou o verejné priestranstvá a životné prostredie.</p>		
1. prioritná oblasť hospodárska	2. prioritná oblasť sociálno-spoločenská	3. prioritná oblasť environmentálna
<p style="text-align: center;"><i>cieľ:</i></p> <p><i>Spoluprácou s miestnymi podnikateľmi, využitím miestnych daností a miestnych zdrojov, dobudovaním základnej infraštruktúry a ochrane životného prostredia dosiahnuť vyvážený ekonomický rozvoj a vhodné podmienky na život a podnikanie.</i></p>	<p style="text-align: center;"><i>cieľ:</i></p> <p><i>Zlepšiť kvalitu života v obci podporou a rozvojom občianskej, sociálnej, zdravotníckej, kultúrnej, športovej starostlivosti, podnecovaním miestnych obyvateľov k aktívnej účasti na živote obce, rozvíjaním miestnej a regionálnej spolupráce, zlepšením propagácie obce a informovanosti obyvateľov.</i></p>	<p style="text-align: center;"><i>cieľ:</i></p> <p><i>Chrániť a zlepšovať kvalitu životného prostredia systematickou starostlivosťou o verejné priestranstvá, verejné budovy a všetky zložky životného prostredia, zvyšovaním environmentálne povedomia obyvateľstva.</i></p>
<p style="text-align: center;">Opatrenie 1.1 Podnikanie a zamestnanosť</p> <p style="text-align: center;">Opatrenie 1.2 Základná infraštruktúra</p>	<p style="text-align: center;">Opatrenie 2.1 Občianske a sociálne služby</p> <p style="text-align: center;">Opatrenie 2.2 Kultúra, šport a oddych</p> <p style="text-align: center;">Opatrenie 2.3 Spolupráca a partnerstvá</p>	<p style="text-align: center;">Opatrenie 3.1 Verejné priestranstvá a verejné budovy</p> <p style="text-align: center;">Opatrenie 3.2 Životné prostredie</p>

Zdroj: vlastné spracovanie

ČASŤ C – PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce Dvorianky. Obsahuje podrobnejšie rozpracovanie globálnych cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej politike na úroveň opatrení a aktivít.

C.1 Opatrenia a aktivity

1. prioritná oblasť: hospodárska

Opatrenie 1.1 Podnikanie a zamestnanosť

Aktivity (projekty):

- 1.1.1 Podpora spolupráce s miestnymi podnikateľskými subjektmi
- 1.1.2 Podpora aktivít v oblasti poľnohospodárstva, malého a stredného podnikania
- 1.1.3 Poradenstvo a informovanie pre nezamestnaných
- 1.1.4 Príprava územia pre rozvojové aktivity
- 1.1.5 Identifikácia a rozvoj objektov a plôch vhodných pre podnikanie
- 1.1.6 Vysporiadanie pozemkov v obci, identifikácia všetkých obecných pozemkov

Opatrenie 1.2 Základná infraštruktúra

Aktivity (projekty):

- 1.2.1 Starostlivosť o existujúce a budovanie nových miestnych komunikácií, chodníkov a odstavných plôch
- 1.2.2 Zásobovanie vodou
- 1.2.3 Starostlivosť o autobusové zastávky
- 1.2.4 Starostlivosť o informačnú infraštruktúru
- 1.2.5 Protipožiarna ochrana
- 1.2.6 Starostlivosť o verejné osvetlenie
- 1.2.7 Bezpečnosť v obci (kamerový systém)
- 1.2.8 Podpora a rozvoj nemotorovej dopravy (cyklochodníky)
- 1.2.9 Príprava plôch pre rozvoj bytovej výstavby
- 1.2.10 Intervencie v oblasti zmeny dopravy cez obec

2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská

Opatrenie 2.1 Občianske a sociálne služby

Aktivity (projekty):

- 2.1.1 Rozvoj občianskych a komunitných služieb
- 2.1.2 Rozvoj služieb sociálnej a zdravotnej starostlivosti
- 2.1.3 Vytvorenie denného stacionára
- 2.1.4 Podpora klubu dôchodcov
- 2.1.5 Rozvoj a podpora vzdelávania v miestnej materskej škole
- 2.1.6 Podpora mimoškolských aktivít
- 2.1.7 Podpora formálneho a neformálneho vzdelávania

Opatrenie 2.2 Kultúra, šport a oddych

Aktivity (projekty):

- 2.2.1 Rozvoj kultúrnej vybavenosti
- 2.2.2 Podpora kultúrno-spoločenských aktivít a podujatí
- 2.2.3 Rozvoj športovej vybavenosti
- 2.2.4 Podpora športových aktivít a podujatí
- 2.2.5 Vytváranie podmienok na komunitné aktivity, podpora činnosti miestnych združení a iniciatív

Opatrenie 2.3 Spolupráca a partnerstvá

Aktivity (projekty):

- 2.3.1 Podpora lokálnej, regionálnej a medzinárodnej spolupráce
- 2.3.2 Aktívne členstvo v Miestnej akčnej skupine Sečovský región
- 2.3.3 Podpora členstva obce v rôznych združeniach
- 2.3.4 Aktualizácia územno-plánovacej dokumentácie
- 2.3.5 Vyhľadávanie externých zdrojov na financovanie obecných rozvojových aktivít
- 2.3.6 Projektová príprava (spracovanie projektovej dokumentácie, geodetické zameranie, rozpočet a pod.)
- 2.3.7 Propagačné a prezentačné materiály obce
- 2.3.8 Webová stránka obce

3. prioritná oblasť: environmentálna

Opatrenie 3.1 Verejné priestranstvá a verejné budovy

Aktivity (projekty):

- 3.1.1 Priebežná starostlivosť o verejné priestranstvá (čistota, zeleň, bezpečnosť)
- 3.1.2 Revitalizácia centra obce
- 3.1.3 Revitalizácia verejných priestranstiev
- 3.1.4 Rozšírenie areálu voľného času a budovanie jeho vybavenosti
- 3.1.5 Vybudovanie výstavného areálu
- 3.1.6 Vybudovanie oddychovej zóny pri rybníku
- 3.1.7 Starostlivosť o obecné budovy, znižovanie energetickej náročnosti obecných objektov
- 3.1.8 Využitie verejných priestranstiev na nadobecné podujatia a aktivity

Opatrenie 3.2 Životné prostredie

Aktivity (projekty):

- 3.2.1 Nakladanie s tuhým komunálnym odpadom
- 3.2.2 Podpora separácie odpadov
- 3.2.3 Nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom (kompostovanie)
- 3.2.4 Nakladanie s odpadovými vodami
- 3.2.5 Podpora zavádzania obnoviteľných zdrojov energie
- 3.2.6 Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov
- 3.2.7 Budovanie zelených zón na území obce (ochranná a izolačná zeleň)
- 3.2.8 Intervencie v oblasti vytvorenia miestnych biocentier a biokoridorov
- 3.2.9 Projekt pozemkových úprav

C.2 Opatrenia, aktivity a ukazovatele podľa prioritných oblastí

Tabuľka č. 19: Opatrenia, aktivity a ukazovatele podľa prioritných oblastí				
1. prioritná oblasť : hospodárska				
Opatrenie		Aktivita / Projekt		Ukazovateľ
1.1	Podnikanie a zamestnanosť	1.1.1	Podpora spolupráce s miestnymi podnikateľskými subjektmi	počet aktivít v oblasti spolupráce s podnikateľmi
		1.1.2	Podpora aktivít v oblasti poľnohospodárstva, malého a stredného podnikania	počet aktivít v oblasti poradenstva počet záujemcov o poradenstvo
		1.1.3	Poradenstvo a informovanie pre nezamestnaných	počet aktivít v oblasti prípravy územia
		1.1.4	Príprava územia pre rozvojové aktivity	počet identifikovaných objektov pre podnikanie
		1.1.5	Identifikácia a rozvoj objektov a plôch vhodných pre podnikanie	rozloha identifikovaných plôch pre podnikanie
		1.1.6	Vysporiadanie pozemkov v obci, identifikácia všetkých obecných pozemkov	rozloha vysporiadaných pozemkov
1.2	Základná infraštruktúra	1.2.1	Starostlivosť o existujúce a budovanie nových miestnych komunikácií, chodníkov a odstavných plôch	počet metrov rekonštruovaných komunikácií počet metrov nových komunikácií
		1.2.2	Zásobovanie vodou	počet metrov rekonštruovaných chodníkov
		1.2.3	Starostlivosť o autobusové zastávky	počet metrov nových chodníkov počet metrov štvorcových rekonštruovaných odstavných plôch
		1.2.4	Starostlivosť o informačnú infraštruktúru	počet metrov nových odstavných plôch
		1.2.5	Protipožiarna ochrana	počet m vodovodu počet vymenených autobusových zastávok
		1.2.6	Starostlivosť o verejné osvetlenie	funkčné verejné osvetlenie
		1.2.7	Bezpečnosť v obci (kamerový systém)	funkčný miestny rozhlas počet aktivít v rámci protipožiarnej ochrany
		1.2.8	Podpora a rozvoj nemotorovej dopravy (cyklochodníky)	zrekonštruovaná požiarna zbrojnica zavedený kamerový systém
		1.2.9	Príprava plôch pre rozvoj bytovej výstavby	počet zariadení kamerového systému počet km cyklochodníkov
		1.2.10	Intervencie v oblasti zmeny dopravy cez obec	rozloha plochy pripravenej na IBV počet intervencií v oblasti dopravy

2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská				
Opatrenie		Aktivita / Projekt		Ukazovateľ
2.1	Občianske a sociálne služby	2.1.1	Rozvoj občianskych a komunitných služieb	počet občianskych a komunitných služieb
		2.1.2	Rozvoj služieb sociálnej a zdravotnej starostlivosti	počet obyvateľov využívajúcich občianske a komunitné služby počet služieb sociálnej starostlivosti
		2.1.3	Vytvorenie denného stacionára	počet obyvateľov využívajúcich služby sociálnej starostlivosti
		2.1.4	Podpora klubu dôchodcov	počet služieb zdravotnej starostlivosti počet obyvateľov využívajúcich služby zdravotnej starostlivosti
		2.1.5	Rozvoj a podpora vzdelávania v miestnej materskej škole	počet obyvateľov v dennom stacionári počet dôchodcov zapojených do činnosti klubu
		2.1.6	Podpora mimoškolských aktivít	počet aktivít klubu počet obyvateľov (detí a mládeže)
		2.1.7	Podpora formálneho a neformálneho vzdelávania	počet vzdelávacích programov počet detí zapojených do programov počet rekonštruovaných / nových prvkov školskej infraštruktúry počet detí využívajúcich rekonštruované / nové prvky školskej infraštruktúry počet podporených mimoškolských aktivít počet zúčastnených na mimoškolských podujatiach počet programov formálneho a neformálneho vzdelávania počet obyvateľov zapojených do programov formálneho a neformálneho vzdelávania
2.2	Kultúra, šport a oddych	2.2.1	Rozvoj kultúrnej vybavenosti	počet zariadení kultúrnej vybavenosti počet kultúrno-spoločenských aktivít a podujatí
		2.2.2	Podpora kultúrno-spoločenských aktivít a podujatí	počet obyvateľov zúčastnených na kult.-spoločenských podujatiach
		2.2.3	Rozvoj športovej vybavenosti	počet zariadení športovej vybavenosti počet športových aktivít a podujatí
		2.2.4	Podpora športových aktivít a podujatí	počet obyvateľov zúčastnených na športových podujatiach počet miestnych združení a iniciatív
		2.2.5	Vytváranie podmienok na komunitné aktivity, podpora činnosti miestnych združení a iniciatív	počet obyvateľov v miestnych združeníach a iniciatívach
2.3	Partnerstvá a spolupráca	2.3.1	Podpora lokálnej, regionálnej a medzinárodnej spolupráce	počet aktivít lokálnej spolupráce počet aktivít regionálnej spolupráce počet aktivít medzinárodnej spolupráce
		2.3.2	Aktívne členstvo v Miestnej akčnej skupine Sečovský región	počet aktivít v spolupráci s MAS počet združení, v ktorých je obec

		2.3.3	Podpora členstva obce v rôznych združeniach	<i>členom aktualizovaná územno-plánovacia dokumentácia počet pripravených projektov na financovanie z externých zdrojov počet podaných projektových žiadostí počet úspešných projektových žiadostí počet spracovaných PD počet marketingových aktivít počet propagačných a prezentačných materiálov funkčná webová stránka obce</i>
		2.3.4	Aktualizácia územno-plánovacej dokumentácie	
		2.3.5	Vyhľadávanie externých zdrojov na financovanie obecných rozvojových aktivít	
		2.3.6	Projektová príprava (spracovanie projektovej dokumentácie, geodetické zameranie, rozpočet a pod.)	
		2.3.7	Propagačné a prezentačné materiály obce	
		2.3.8	Webová stránka obce	

3. prioritná oblasť: environmentálna				
Opatrenie		Aktivita / Projekt		Ukazovateľ
3.1	Verejné priestranstvá a verejné budovy	3.1.1	Priebežná starostlivosť o verejné priestranstvá (čistota, zeleň, bezpečnosť)	<i>rozloha verejných priestranstiev počet obyvateľov zapojených do starostlivosti o verejné priestranstvá zrevitalizované centrum obce rozloha zrevitalizovaných verejných priestranstiev rozšírený areál voľného času vybudovaný výstavný areál vybudovaná oddychová zóna pri rybníku počet zrekonštruovaných obecných budov počet aktivít s cieľom zníženia energetickej náročnosti počet nadobecných podujatí a aktivít</i>
		3.1.2	Revitalizácia centra obce	
		3.1.3	Revitalizácia verejných priestranstiev	
		3.1.4	Rozšírenie areálu voľného času a budovanie jeho vybavenosti	
		3.1.5	Vybudovanie výstavného areálu	
		3.1.6	Vybudovanie oddychovej zóny pri rybníku	
		3.1.7	Starostlivosť o obecné budovy, znížovanie energetickej náročnosti obecných objektov	
		3.1.8	Využitie verejných priestranstiev na nadobecné podujatia a aktivity	
3.2	Životné prostredie	3.2.1	Nakladanie s tuhým komunálnym odpadom	<i>objem TKO objem separovaného odpadu objem zlikvidovaného BRO vybudované kompostovisko množstvo vyčistenej odpadovej vody počet aktivít v oblasti zavádzania obnoviteľných zdrojov energie počet aktivít v oblasti environmentálneho povedomia obyvateľov rozloha vybudovaných zelených zón počet intervencií v oblasti vytvorenia miestnych biocentier a biokoridorov</i>
		3.2.2	Podpora separácie odpadov	
		3.2.3	Nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom (kompostovanie)	
		3.2.4	Nakladanie s odpadovými vodami	
		3.2.5	Podpora zavádzania obnoviteľných zdrojov energie	
		3.2.6	Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov	
		3.2.7	Budovanie zelených zón na území obce (ochranná a izolačná zeleň)	
		3.2.8	Intervencie v oblasti vytvorenia miestnych biocentier a biokoridorov	
		3.2.9	Projekt pozemkových úprav	

Zdroj: vlastné spracovanie

ČASŤ D – REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie Programu rozvoja obce Dvorianky, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

D.1 Riadenie programu

Riadiacim (rozhodujúcim) orgánom pre Program rozvoja obce Dvorianky na roky 2016 - 2024 je vedenie obce Dvorianky v zložení: Andrej Marcin (starosta), Ing. Radovan Kušnír, Ján Čverčko, Gabriel Čverčko, Igor Bumbera, Juraj Varga, Mgr. Alena Storošková, Martin Šimai (členovia obecného zastupiteľstva).

Riadiaci orgán bude zabezpečovať:

- aby činnosti súvisiace s financovaním boli v súlade s kritériami PRO a aby počas celého obdobia realizácie boli v súlade s platnými národnými predpismi a predpismi EÚ;
- systém na evidenciu a uchovávanie účtovných záznamov o každej operácii v rámci PRO v elektronickej podobe a zabezpečenie zberu údajov o realizácii, ktoré sú potrebné na finančné riadenie, monitorovanie, overovania, audity, kontroly a hodnotenie;
- aby prijímatelia a iné orgány zapojené do realizácie operácií viedli buď samostatný účtovný systém alebo vhodné kódové označenie účtov pre všetky transakcie súvisiace s operáciou tak, aby boli v súlade s národnými účtovnými pravidlami;
- aby sa hodnotenia PRO vykonávali v súlade s platnými predpismi;
- aby, monitorovací výbor mal k dispozícii všetky potrebné dokumenty;
- aby sa PRO a jeho aktualizácie sprístupňovali verejnosti;
- spôsob financovania riadiacej, monitorovacej a administratívnej činnosti PRO.

Výkonným a monitorovacím orgánom pre prípravu a realizáciu aktivít a opatrení PRO je **Výbor (pracovná skupina) pre dohľad nad PRO** (ďalej Výbor), ktorého členmi sú vybraní partneri a investori projektov, vykonávatelia aktivít, interní a externí odborníci. všetkých skupín obyvateľstva obce. Výbor bude pracovať v zložení:

Ďalšími partnermi pri realizácii PRO budú realizátori projektov a užívatelia jednotlivých opatrení.

Výbor bude vykonávať nasledovné činnosti:

- stanovenie spôsobu monitoringu a koordinácie spoločných rozvojových projektov;
- spracovanie hodnotiacej správy za každý kalendárny rok (každoročne v termíne do 31.3 nasledujúceho roku);
- zabezpečiť informovanosť obecného zastupiteľstva o činnosti výboru;
- zabezpečiť informovanosť verejnosti o programe a jeho plnení;

- pripravovať návrhy na aktualizáciu stratégie;
- raz za dva roky zabezpečiť zostavenie prehľadu finančných zdrojov na financovanie a kofinancovanie spoločných rozvojových projektov;
- podľa potreby spracovanie čiastkových akčných plánov realizácie PRO.

D.2 Aktualizácia PRO

sa bude vykonávať podľa potreby z viacerých dôvodov:

- zmena legislatívy (národnej, resp. EÚ),
- zmena existujúcich programových dokumentov vyššej úrovne – Program rozvoja samosprávneho kraja, ÚPN samosprávneho kraja, operačné programy EÚ, Program rozvoja vidieka a pod.,
- vytvorenie nového dokumentu vyššej úrovne ako je napríklad Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou (stratégia CLLD) a potreba harmonizácie obecných programov s týmto dokumentom,
- zásadnejšia zmena podmienok na miestnej úrovni (obec, mikroregión), ako napr. neplánovaná ponuka významného investora, živelná pohroma a pod.

Každá aktualizácia PRO bude schvaľovaná obecným zastupiteľstvom

D.3 Komunikačná stratégia PRO

Program rozvoja obce bude po schválení v zastupiteľstve obce Dvorianky zverejnený na webovej stránke obce. Súčasťou zverejnenia informácie o Programe je aj vhodná forma komunikácie s verejnosťou za účelom zrozumiteľnej prezentácie možností uplatnenia PRO, ktorý sa stáva programom každého obyvateľa a užívateľa územia aj vo vzťahu k žiadostiam o podporu z EÚ fondov.

Rovnako bude zverejňovaná každoročná Správa o monitoringu a hodnotení Programu. Zastupiteľstvo obce zabezpečí pravidelnú komunikáciu s miestnymi aktérmi rozvoja o všetkých aspektoch uplatňovania programu.

D.4 Monitorovanie a hodnotenie PRO

bude mať na starosti Výbor pre dohľad nad PRO. Zmyslom hodnotenia je sumarizovať výstupy získané monitorovaním projektov na získanie informácií o účinnosti a efektívnosti vynaložených nákladov. Výstupom procesu hodnotenia, resp. celého procesu monitorovania a hodnotenia sú hodnotiace a monitorovacie správy, ktoré sa prerokovávajú na zasadnutiach Výboru.

Monitorovanie realizácie PRO sa vykonáva každý rok, údaje sa zbierajú k 31.12 každého kalendárneho roku. Na základe týchto údajov sa k 31.3 každého roku vypracuje monitorovacia správa (najskôr v roku 2017), ktorá je prezentovaná obecnému zastupiteľstvu a ktorá je podkladom pre vyplnenie správy o plnení PRO, ktorú vyžaduje samosprávny kraj.

Strategické hodnotenie sa uskutočňuje podľa rozhodnutia starostu, resp. výboru a vzhľadom na vzniknutú spoločenskú potrebu. Je to potrebné z dôvodu výrazných zmien v sociálno-ekonomickej situácie, ktoré je len ťažké odhadnúť pri

tvorbe PRO. Z analýzy vyplynie, či je potrebná väčšia alebo menšia aktualizácia PRO. Strategické hodnotenie sa môže najskôr vykonať v roku 2019.

Tematické hodnotenie určitej časti PRO sa vykoná, ak je téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok

Mimoriadne hodnotenie sa uskutoční pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov, resp. pri návrhu na revíziu PRO.

Hodnotenie celého PRO sa vykoná po skončení jeho platnosti v roku 2024 na základe rozhodnutia starostu obce, výboru pre dohľad nad PRO, podnetu poslancov a pod. Výstupom hodnotenia celého procesu je hodnotiacia správa

Pre monitoring a hodnotenie je vhodné vyhodnocovať nasledovné ukazovatele:

Monitorovacie ukazovatele procesu implementácie PRO:

- vytvorenie Výboru (pracovnej skupiny) pre dohľad nad PRO,
- počet stretnutí pracovnej skupiny,
- počet správ o implementácii PRO,
- spracovanie monitorovacích ukazovateľov pre jednotlivé opatrenia,
- počet informačných aktivít a realizácii programu,
- úroveň a početnosť zberu informácií v teréne.

Základné monitorovacie ukazovatele plnenia programu rozvoja obce:

- počet pripravených investičných aktivít v obci,
- počet zrealizovaných investičných aktivít v obci,
- objem zrealizovaných investičných aktivít,
- počet pripravených projektových zámerov v obci,
- počet zrealizovaných projektových zámerov v obci,
- objem prostriedkov získaných z externých zdrojov,
- objem aktivizovaných vnútorných zdrojov,
- miera zapojenia občanov a subjektov do aktivít programu rozvoja,
- počet a rozsah poskytovaných služieb v obci,
- miera skvalitnenia poskytovaných služieb v obci,
- miera zvýšenia kvality a pripravenosti ľudských kapacít v obci,
- miera zvýšenia návštevnosti obce,
- miera zviditeľnenia sa obce v regióne, v SR,
- počet a kvalita zrealizovaných občianskych aktivít,
- miera skvalitnenia života občanov v obci.

Každoročná monitorovacia správa sa bude vyplňať do nasledovnej tabuľky:

Tabuľka č. 20: Monitorovacia správa za rok ... (vzor)					
Úroveň prvku stratégie	Opis prvkov stratégie	Plánovaný termín realizácie	Rozpočet obce	Externé zdroje	Realizácia aktivít <i>od do</i> a plán na obdobie <i>od do</i>
Oblasť					
Opatrenie					
Aktivita					

D.5 Akčný plán na rozpočtový rok 2016 s výhľadom na 2 roky (2018) - vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov.

Tabuľka č. 21: Akčný plán na roky 2016 - 2018					
1. prioritná oblasť: hospodárska					
Č. akt.	Opatrenie / aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný / partner	Financovanie	EUR
Opatrenie 1.2 Základná infraštruktúra					
1.2.1	Výstavba parkoviska pred cintorínom	2016	obec	ŠF EÚ	10000
1.2.1	Výstavba parkoviska pred Obecným úradom	2016	obec	vlastné	30000
1.2.1	Výstavba chodníkov – ul. Agátová, ul. Na Záhumní, Cintorínska cesta	2016	obec	PRV 7.2	84000
1.2.2	Zásobovanie vodou	2016	obec	rozpočet obce	8 688
1.2.3	Výstavba autobusových čakární (ul. Obchodná, ul. Hlavná)	2016	obec	MF SR	10000
1.2.6	Verejné osvetlenie	2016	obec	rozpočet obce	5 833
1.2.2	Zásobovanie vodou	2017	obec	rozpočet obce	8 688
1.2.6	Verejné osvetlenie	2017	obec	rozpočet obce	5 833
1.2.7	Kamerový systém v obci	2017	obec	MV SR	6252
1.2.2	Zásobovanie vodou	2018	obec	rozpočet obce	8 688
1.2.5	Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	2018	obec	ŠF EÚ	100000
1.2.6	Verejné osvetlenie	2018	obec	rozpočet obce	5 833

2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská					
Opatrenie 2.1 Občianske a sociálne služby					
2.1.5	Materská škola	2016	obec	rozpočet obce	47 058
2.1.5 3.1.7	Rekonštrukcia materskej školy	2016	obec	Environmentálny fond	84 000
2.1.7	Vzdelávanie	2016	obec	rozpočet obce	300
2.1.5	Materská škola	2017	obec	rozpočet obce	47 058
2.1.7	Vzdelávanie	2017	obec	rozpočet obce	300
2.1.5	Materská škola	2018	obec	rozpočet obce	47 058
2.1.7	Vzdelávanie	2018	obec	rozpočet obce	300
Opatrenie 2.2 Kultúra, šport a oddych					
2.2.1 2.2.2	Kultúrne služby	2016	obec	rozpočet obce	14 870
2.2.1 3.1.7	Rekonštrukcia kultúrneho domu (zateplenie, výmena okien, WC)	2016	obec	MF SR	13 500
2.2.3 2.2.4	Rekreačné a športové služby	2016	obec	rozpočet obce	4 391
2.2.1 2.2.2	Kultúrne služby	2017	obec	rozpočet obce	14 870
2.2.3	Viacúčelová športová asfaltová plocha (športoviská)	2017	obec	Úrad vlády SR	20 000
2.2.3 2.2.4	Rekreačné a športové služby	2017	obec	rozpočet obce	4 391
2.2.1 2.2.2	Kultúrne služby	2018	obec	rozpočet obce	14 870
2.2.3	Prístavba k sociálnej budove (šatne) v športovom areáli	2018	obec	Úrad vlády SR	10 000
2.2.3	Dokončenie areálu voľného času	2018	obec	ŠF EÚ / Program obnovy dediny	20 000
2.2.3 2.2.4	Rekreačné a športové služby	2018	obec	rozpočet obce	4 391
3. prioritná oblasť: environmentálna					
Opatrenie 3.1 Verejné priestranstvá a verejné budovy					
3.1.1	Starostlivosť o verejné priestranstvá	2016	obec	rozpočet obce	500
3.1.1 3.1.7 2.1.1	Náboženské a iné spoločenské služby (cintorín a Dom smútku)	2016	obec	rozpočet obce	931
3.1.7	Údržba obecných objektov	2016	obec	rozpočet obce	3 000
3.1.1	Starostlivosť o verejné priestranstvá	2017	obec	rozpočet obce	500
3.1.1 3.1.7 2.1.1	Náboženské a iné spoločenské služby (cintorín a Dom smútku)	2017	obec	rozpočet obce	931
3.1.7	Údržba obecných objektov	2017	obec	rozpočet obce	3 000

3.1.1	Starostlivosť o verejné priestranstvá	2018	obec	rozpočet obce	500
3.1.1 3.1.7 2.1.1	Náboženské a iné spoločenské služby (cintorín a Dom smútku)	2018	obec	rozpočet obce	931
3.1.2	Centrum obce	2018	obec	ŠF EÚ	300 000
3.1.7	Údržba obecných objektov	2018	obec	rozpočet obce	3 000
3.1.7 2.2.1	Rekonštrukcia kotolne a ústredného kúrenia v Kultúrnom dome a obecnom úrade	2016	obec	ŠF EÚ	10 000
Opatrenie 3.2 Životné prostredie					
3.2.1	Nakladanie s TKO	2016	obec	rozpočet obce	6 732
3.2.4	Nakladanie s odpadovými vodami	2016	obec	rozpočet obce	24 185
3.2.9 1.2.8	Stavebné práce na spoločných a verejných zariadeniach v obvode projektu pozemkových úprav v k.ú. obce Dvorianky	2016	obec	PPA	880 600
3.2.1	Nakladanie s TKO	2017	obec	rozpočet obce	6 732
3.2.4	Nakladanie s odpadovými vodami	2017	obec	rozpočet obce	24 185
3.2.1	Nakladanie s TKO	2018	obec	rozpočet obce	6 732
3.2.4	Nakladanie s odpadovými vodami	2018	obec	rozpočet obce	24 185

Zdroj: vlastné spracovanie

ČASŤ E – FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce.

Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektmi.

Finančné zdroje potrebné pre realizáciu, naplnenia aktivít uvedených v PRO budú plynúť z nasledovných zdrojov:

- vlastné zdroje (rozpočet obce - základný zdroj financovania aktivít);
- štátne dotácie z účelových fondov (Úrad vlády SR, Environmentálny fond, Program obnovy dediny, Obnovme si svoj dom, výnosy ministerstiev o poskytovaní dotácií v okruhu svojej pôsobnosti, a pod.);
- dotácie z výťažku lotérií (výnos Ministerstva financií SR o poskytovaní dotácií);
- financie z národných projektov (v sociálnej, vzdelávacej oblasti, v oblasti informatizácie, a pod.);
- štrukturálne fondy EÚ (operačné programy 2014 – 2020: Efektívna verejná správa, Integrovaná infraštruktúra, Integrovaný regionálny operačný program, Kvalita životného prostredia, Ľudské zdroje, Výskum a inovácie, Program rozvoja vidieka, ...);
- iné zdroje EÚ (Program cezhraničnej spolupráce, Európa pre občanov, Horizont 2020, Kreatívna Európa, a pod.);
- nadácie, neinvestičné fondy (Nadácia Ekopolis, Vyšegrádsky fond, Nadácia Tatra banky, Nadácia SPP, Nadácia Volkswagen Slovakia, Nadácia VÚB, Stredoeurópska nadácia, Nadácia Orange, atď.);
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (Nórsky finančný mechanizmus, Švajčiarsky finančný mechanizmus, ...);
- bankové úvery;
- Svetová banka;
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb;
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry (verejno-súkromné partnerstvá).

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce, ako aj na aktuálnych spoločensko-ekonomických podmienkach.

**Tabuľka č. 22: Prehľad základných operačných programov v programovom období 2014 - 2020
pre verejný sektor (miestna samospráva) – vyznačené modrým pozadím**

OP Integrovaná infraštruktúra (OP II)	OP Ľudské zdroje (OP ĽZ)	OP Integrovaný regionálny operačný program (OP IROP)	OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP)	OP Výskum a inovácie (OP VaI)	OP Efektívna verejná správa (OP EVS)	Program rozvoja vidieka (PRV)
Prioritná os 1: Železničná infraštruktúra (TEN-T CORE)	Prioritná os 1: Vzdelávanie Prijímateľa: regionálna a miestna samospráva (Investičná priorita 1.1 a 1.3)	Prioritná os 1: Bezpečná a ekologická doprava 1.2: Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých, dopravných systémov v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility	Prioritná os 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry Prijímateľa: miestna samospráva (Investičná priorita 1.1 a 1.2)	Prioritná os 1: Podpora výskumu, vývoja a inovácií	Prioritná os 1: Posilňovanie inštitucionálnych kapacít a efektívnosti verejnej správy	Opatrenie 7 Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach
Prioritná os 2: Cestná infraštruktúra (TEN-T CORE)	Prioritná os 2: Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí	Prioritná os 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám	Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami (Investičná priorita 2.1 B)	Prioritná os 2: Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji		Opatrenie 9 LEADER
Prioritná os 3: Verejná osobná doprava	Prioritná os 3: Zamestnanosť	Prioritná os 3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch	Prioritná os 3 : Podpora riadenia rizík a odolnosti proti katastrofám v súvislosti so zmenou klímy	Prioritná os 3: Posilnenie konkurencieschopno sti a rastu MSP		

Prioritná os 4: Infraštruktúra vodnej dopravy (TEN-T CORE)	Prioritná os 4: Sociálne začlenenie	Prioritná os 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na ŽP	Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo (Investičná priorita 4.3)	Prioritná os 4: Rozvoj konkurencieschopný ch MSP v Bratislavskom kraji		
Prioritná os 5: Železničná infraštruktúra (mimo TEN-T CORE)	Prioritná os 5: Integrácia MRK	Prioritná os 5: Miestny rozvoj vedený komunitou				
Prioritná os 6: Cestná infraštruktúra (mimo TEN-T CORE)	Prioritná os 6: Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou MRK					
Prioritná os 7: Informatizácia spoločnosti						
Bližšie informácie http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23393	Bližšie informácie http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23534	Bližšie informácie http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23539	Bližšie informácie k http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23421	Bližšie informácie http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23537	Bližšie informácie http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23533	Bližšie informácie http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23538

E.1 Indikatívny finančný plán na realizáciu PRO na tri roky

Tabuľka č. 23: Indikatívny finančný plán na roky 2016 - 2018				
	Rok			
	2016	2017	2018	Spolu
1. prioritná oblasť: hospodárska	148 521	20 773	114 521	283 815
2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská	164 119	86 619	96 619	347 357
3. prioritná oblasť: environmentálna	925 948	35 348	335 348	1 296 644

Zdroj: vlastné spracovanie

E.2 Model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení

Tabuľka č. 24: Viaczdrojové financovanie				
Prioritná oblasť / opatrenie	Celkové náklady (€)	Zdroje		
		Externé zdroje (€)	Zdroje obce (€)	Podiel obce v %
1. prioritná oblasť: hospodárska				
Opatrenie 1.2 Základná infraštruktúra	283 815	202 500	81 315	28,65%
1. prioritná oblasť: hospodárska spolu	283 815	202 500	81 315	28,65%
2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská				
Opatrenie 2.1 Občianske a sociálne služby	226 075	80 000	146 075	64,61%
Opatrenie 2.2 Kultúra, šport a oddych	121 282	59 650	61 632	50,82%
2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská spolu	347 357	139 650	207 707	59,80%
3. prioritná oblasť: environmentálna				
Opatrenie 3.1 Verejné priestranstvá a verejné budovy	323 293	294 500	28 793	8,91%
Opatrenie 3.2 Životné prostredie	973 351	880 600	92 751	9,53%
3. prioritná oblasť: environmentálna spolu	1 296 644	1 175 100	121 544	9,37%
Celkom PRO	1 927 816	1 598 250	410 567	21,30%

Zdroj: vlastné spracovanie

ZÁVER

Program rozvoja obce Dvorianky bol spracovaný na základe uznesenia obecného zastupiteľstva. Je strategickým strednodobým dokumentom, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti, opatrenia a aktivity smerujúce k ich naplneniu v zmysle aktualizovaného zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.

Program rozvoja obce Dvorianky je otvorený dokument, spracovaný na úrovni poznania a hodnotenia vývoja obce, jej potenciálu a perspektív. Je to živý dokument, ktorý je potrebné v priebehu realizácie pravidelne vyhodnocovať a aktualizovať v zmysle navrhnutého harmonogramu a v zmysle aktuálneho vývoja a situácie.

Úspešnosť realizácie stanovených zámerov bude závisieť nielen od vedenia obce, ale aj od aktívnej účasti a podpory všetkých obyvateľov obce a partnerov pri realizácii jednotlivých aktivít programu.

Program rozvoja obce Dvorianky na roky 2016 – 2024 bol schválený a uvedený

do praxe rozhodnutím obecného zastupiteľstva č. .... dňa 16.12.2015.

Prílohy Programu rozvoja obce Dvorianky

Príloha č. 1: Zoznam použitých informačných zdrojov

Príloha č. 2: Zoznam použitých skratiek

Príloha č. 3: Výpis z Uznesenia obecného zastupiteľstva o schválení Programu rozvoja obce Dvorianky na roky 2016 - 2024

Príloha č. 1: Zoznam použitých informačných zdrojov

Obecný úrad Dvorianky

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dvorianky

Program odpadového hospodárstva obce Dvorianky

Územný plán obce Dvorianky

Štatistický úrad SR, Sčítanie obyvateľ'ov, domov a bytov 2011

Štatistický úrad SR, databáza DATAcube 2014

Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

Program rozvoja vidieka SR na roky 2014 – 2020

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2016 až 2022

Regionálna integrovaná územná stratégia Košického kraja na roky 2014 – 2020

Program budovania logistického centra pre agrokomodity v KSK

Regionálna inovačná stratégia Košického kraja 2013 – 2020

Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou v Sečovskom regióne (Miestna akčná skupina Sečovský región, o. z., 2015)

Stratégia rozvoja Združenia obcí Mikroregiónu Poondavie

Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, 1. časť

Atlas krajiny Slovenskej republiky

Obchodný register www.orsr.sk

Živnostenský register www.zrsr.sk

Štatistický register organizácií

http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/Databases/register_organizacii

<https://www.vsetkyfirmy.sk>

<https://sk.wikipedia.org/wiki/Dvorianky>

www.e-obce.sk

Príloha č. 2: Zoznam skratiek použitých v PRO Dvorianky

BRO	biologicky rozložiteľný odpad
CLLD	stratégia miestneho rozvoja vedená komunitou
ČOV	čistiareň odpadových vôd
EÚ	Európska únia
CHVÚ	chránené vtáčie územie
IBV	individuálna bytová výstavba
KD	kultúrny dom
KSK	Košický samosprávny kraj
LEADER	spájanie aktivít, ktoré podporujú hospodársky rozvoj vidieka
MAS	miestna akčná skupina
MF SR	Ministerstvo financií SR
MV SR	Ministerstvo vnútra SR
MRK	marginalizovaná rómska komunita
MSP	malé a stredné podnikanie
MŠ	materská škola
OcÚ	obecný úrad
OP	operačný program
OR SR	obchodný register Slovenskej republiky
PD	projektová dokumentácia
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PRO	Program rozvoja obce
PRV	program rozvoja vidieka
s.r.o.	spoločnosť s ručením obmedzeným
SODB	sčítanie obyvateľov, domov a bytov
SPP	Slovenský plynárenský priemysel
SR	Slovenská republika
SWOT	analýza slabých a silných stránok, príležitostí a ohrození
ŠF EÚ	štrukturálne fondy EÚ
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TKO	tuhý komunálny odpad
TS	trafostanica
TTP	trvalé trávne porasty
TV	televízia
ul.	ulica
ÚPN	územný plán
VÚB	Všeobecná úverová banka
Z.z.	zbierka zákonov
ŽP	životné prostredie

Príloha č. 3: Výpis z Uznesenia obecného zastupiteľstva o schválení Programu rozvoja obce Dvorianky na roky 2016 - 2024

Spracovateľ:	občianske združenie S.T.E.P.S. Tatranská 109, 974 11 Banská Bystrica tel.: 0948 212 208 e-mail: stepslovakia@gmail.com
Spolupráca:	Ing.arch. Anna Kršáková Ing. Ivona Cimermanová
Dátum spracovania:	december 2015